

PŘIPRAVOVANÉ AKCE

Vážení chovatelé, připravujeme tyto akce, avšak vzhledem k epidemiologické situaci nemůžeme zaručit jejich skutečné konání. Sledujte prosím naše webové stránky, kde najdete aktuální informace. Děkujeme za pochopení.

1. 7. Čt	ENT plemene skudde, Nová Ves Týniště nad Orlicí
17. 7. So	Ovčácký den Bezděkov u Úsova (přeložený termín)
24.-25. 7. So-Ne	Chovatelský den Západočeského krajského sdružení a krajská výstava ovcí a koz, Horšovský Týn
8. 8. Ne	Borovany, Ovčácké slavnosti
14. 8. So	OVENÁLIE - Ovčácké slavnosti na Zlobici, celostátní výstava plemen ovcí a koz
14. 8. So	Schůze klubu merinolandschaf
19. 8. Čt	Klasifikace plemenných beranů ze Stáje Valašská Bystřice
19.-22. 8. Čt-Ne	AGROKOMPLEX Nitra, Slovenská republika
21. 8. So	Mistrovství Gorolů ve Stříhání ovcí
26.-31. 8. Čt-Út	Země živelka, České Budějovice
29. 8. Ne	Šampionát beranů ZW na výstavě Země živelka
29. 8. Ne	NT beranů Země živelka
4. 9. So	NT plemenných beranů a kozlů Podvihov
4. 9. So	NT plemenných kozlů Sosnová
5.-8. 9. Ne-St	Národní výstava hospodářských zvířat, BVV Brno
5. 9. Ne	NT plemenných kozlů Nové Město nad Metují - Krčín
7. 9. Út	NT plemenných kozlů Nezvěstice
8. 9. St	NT plemenných kozlů Markovice
8. 9. St	NT plemenných kozlů Malý Ratmírov
9. 9. Čt	NT plemenných kozlů Tábor
10. 9. Pá	NT plemenných beranů a kozlů Žumberk - Částkov
11. 9. So	NT plemenných beranů a kozlů na Zlobici
13.-15. 9. Po-St	Kurz stříhačů ovcí na Zlobici
17.-18. 9. Pá-So	Hradecké dožínky, krajská výstava Královéhradeckého sdružení
18. 9. So	Otevřené mistrovství v ručním stříhání ovcí při KH dožínkách
18. 9. So	NT plemenných beranů a kozlů, ENT plemenných beranů charollais, Sedlčany
22. 9. St	NT plemenných beranů a kozlů Rožnov pod Radhoštěm
25. 9. So	NT plemenných beranů Strakonice
25. 9. So	NT plemenných beranů Podhůra
28. 9. Út	Svatováclavský trh plemenných beranů a kozlů Pěněčín, ovčácký den Libereckého krajského sdružení
29. 9. St	NT plemenných beranů Žabčice
1. 10. Pá	NT plemenných beranů Opatov
7.-10. 10. Čt-Ne	Lysá nad Labem, výstava Náš chov 2021
7. 10. Čt	ENT plemenných beranů zwartbles, ENT plemenných beranů ovce ouessantské, ENT kozlů plemene koza zakrslá (holandského typu) a národní šampionát tohoto plemene, NT plemenných beranů masných a kombinovaných plemen - Lysá nad Labem
8. 10. Pá	ENT plemenných beranů romanovské ovce a clun forest, předvádění plemen ovcí a koz, ocenění šampionů - Lysá nad Labem
9. 10. So	Národní šampionát clun forest sheep, Národní šampionát romanovských ovcí - Lysá nad Labem
10. 10. Ne	Národní šampionát plemene anglonubijská koza včetně ENT kozlíků - Lysá nad Labem

AKTUALITA

- Informace o léčivém přípravku proti enterotoxémii - MILOXAN naleznete na str. 4
- Změny v hlášení odsunu na dočasné hospodářství na str. 44
- Shrnutí o elektronických známkách s čipem pro označení zvířat k exportu na str. 45

OBSAH

Kontakty	2
Úvodník	3
Aktualita	4
Ze života Svazu	
Zápis z členské schůze	5
Zpráva o činnosti SCHOK z.s. v roce 2020	7
Zpráva o činnosti Revizní komise SCHOK z.s. za hospodářský rok 2020	9
Zpráva o hospodaření SCHOK z.s. za rok 2020	10
Program činnosti SCHOK z.s. na rok 2021	11
Výhled hospodaření SCHOK z.s. v roce 2021	12
Nové šlechtitelské programy ovcí	13
Z domova	
Stříhači soutěžili ve Vrbětčích	14
Klasifikace plemenů na Rýzmburku	16
ENT šumavské ovce Michlova Huť	18
Nákupní trh v Úbarsku	18
Nákupní trh v Kašariškách	19
Jak je u nás	
Ekofarma Pařilovi	20
Kozí farma v Opatovicích	23
Kluby SCHOK z.s.	
Klub chovatelů šedé ovce vřesové	25
Klub chovatelů plemene ouessantská ovce	28
Omluva ke špatným popiskům	29
Ze světa	
Ovce a vlci, návrat do historie	30
Pořád je co se učit	
Vliv plemeníka na četnost vrhu u ovcí	31
České ovčáctví	34
Čtenáři nám píší	
Broumovsko a vlci	37
Uhynulý beran...	38
Ovečce valašce se dostalo vskutku velké a nečekané propagace...	39
Veterinář nám radí	
Výsledky dotazníkové akce Hemonchóza v chovech ovcí a koz	40
Kuchařské okénko	
Jehněčí musaka	41
Úřední deska	
Zápis z jednání Spolkové rady	42
Změny při odsunu na dočasné hospodářství	44
Elektronické známky	45
Dotace pro chovatele ovcí a koz v roce 2021	46
Připravované akce	
Ovenálie Zlobice 2021	47
Pozvání na akce ANIMAL TECH a Národní výstavu hospodářských zvířat	48
Ovčácký den Olomouckého kraje	48
Pozvánka na chovatelský den ovcí a koz	49
Společenská rubrika	
Osmdesátiny Ing. Josefa Hrdličky	50
Inzerce	50

Svaz chovatelů ovcí a koz z.s.

Chovatelů 500, 252 09 Hradištko
e-mail: info@schok.cz, www.schok.cz
IČO 63109859, DIČ CZ 63109859
Bankovní spojení: Sberbank 4100004058/6800

vedení plemenných knih ovcí

Zlobice ev. č. 55, 666 03 Malhostovice
Hana Vystrčilová, tel.: 777 754 801
e-mail: pkovce@schok.cz

vedení plemenných knih koz

Chovatelů 500, 252 09 Hradištko pod Medníkem
Šárka Kořínková, tel.: 777 754 813
e-mail: pkkoz@schok.cz

administrativa a dotace

Zlobice ev. č. 55, 666 03 Malhostovice
Mgr. Šárka Dvořáková, tel.: 775 702 165
e-mail: dvorakova@schok.cz

Předsednictvo SCHOK z.s.**Předseda**

Ing. Vít Mareš, tel.: 777 754 800, e-mail: mares@schok.cz

1. místopředseda

Ing. Tomáš Klíma, tel.: 602 321 507,
e-mail: farma.klima@seznam.cz

2. místopředseda

Ing. Martin Hošek, Ph.D., tel.: 777 754 809, 606 319 882,
e-mail: hosek@schok.cz

Ředitel

Ing. Jiří Huml, tel.: 777 754 821, e-mail: huml@schok.cz

Spolková rada SCHOK z.s.

Ing. Vít Mareš, Ing. Tomáš Klíma, Ing. Martin Hošek, Ph.D.

Středočeský kraj

Petr Kříž, tel.: 603 825 187, e-mail: ovce.pk@seznam.cz

Jihočeský kraj

Ing. Jan Vejčík, tel.: 721 100 001, e-mail: info@puvodnivalaska.cz

Plzeňský a Karlovarský kraj

Ing. Karel Krátký, tel.: 777 754 325, e-mail: kkratky@atlas.cz

Ústecký kraj

Jan Hála, tel.: 777 826 300, e-mail: janhala@seznam.cz

Liberecký kraj

Pavel Sokol, tel.: 603 276 692, e-mail: sokolsuffolk@seznam.cz

Královéhradecký kraj

Milan Domáň, tel.: 731 171 843, e-mail: doman.zernov@centrum.cz

Pardubický kraj

MVDr. Jiří Štros, tel.: 604 864 441,
e-mail: stros.holice@seznam.cz

Vysočina

Ing. Jaromír Dobrovolný, tel.: 732 281 077,
e-mail: jaromirdobrovolny@centrum.cz

Jihomoravský kraj

Ing. Vladislav Vitek, tel.: 777 247 137,
e-mail: oviservis@seznam.cz

Zlínský kraj

Pavel Slovák, tel.: 606 951 454, e-mail: slovak.pavel@volny.cz

Moravskoslezský kraj

Martin Carbol, tel.: 724 838 791, e-mail: 321.martin@seznam.cz

Předseda PKO

Ing. Martin Hošek, Ph.D. tel.: 777 754 809, 606 319 882,
e-mail: hosek@schok.cz

Předseda PKK

Ing. Richard Konrád, tel.: 777 754 802,
e-mail: konrad@schok.cz

Revizní komise Svazu chovatelů ovcí a koz z.s.**Předseda**

Ing. Petr Kotlaba, tel.: 731 159 641, e-mail: kotlaba@agrotrans.cz

Členové RK

Ing. Antonín Vejčík, CSc., tel.: 604 519 649,
e-mail: janavejcikova@seznam.cz

Ladislav Onderka, tel.: 777 754 816,
e-mail: onderka@seznam.cz

Igor Sikora, tel.: 604 249 232, e-mail: igor.sikora@centrum.cz

Eva Uxová, tel.: 603 468 254, e-mail: evaux@volny.cz

ZPRAVODAJ SVAZU CHOVATELŮ OVCÍ A KOZ z.s.,**vydává:**

Svaz chovatelů ovcí a koz z.s., zapsán ve spolkovém registru Městského soudu v Praze, oddíl L, vložka 74909,

redakce: SCHOK z.s., Zlobice ev. č. 55, 666 03 Malhostovice, www.schok.cz, e-mail: info@schok.cz,

evidováno u Ministerstva kultury ČR pod č. MK ČR E 12925

ISSN 1213-371X

Neprodejně! Zpravodaj je určen členům Svazu chovatelů ovcí a koz z.s.,

roční členský příspěvek SCHOK z.s. je 450 Kč, příspěvky na rok 2021 můžete poukázat na účet Svazu u Sberbank 4100004058/6800

(variabilní symbol Vám bude přidělen po dohodě s redakcí – Mgr. Šárka Dvořáková)

nebo je zaplatit složenkou.

Redakce zpravodaje nezodpovídá za obsah inzerátů.

Redakční rada:

Ing. Vít Mareš, Prof. Ing. František Horák, CSc., Ing. Jiří Huml, Ing. Tomáš Klíma,
Ing. Martin Hošek, Ph.D., Mgr. Iva Oukropcová – redaktor

Grafická úprava a tisk:

SET SERVIS centrum reklamy a tisku s.r.o., Helvíkovice 113, 564 01 Žamberk, e-mail: studio@setservis.cz, www.setservis.cz

Distribuce:

5P Agency, Pražákova 876/66, 639 00 Brno

Do tisku předáno 21. 06. 2021, náklad 1 300 ks

Uzávěrka příštího čísla: 5. 9. 2021

■ ÚVODNÍK

Vážení chovatelé

Odvětví chovu ovcí a koz prochází v posledních letech značnou krizí, její důvody jsou v dotační politice státu v porovnání s jinými druhy hospodářských zvířat. Dalším důvodem jsou nesprávně nastavené hranice intenzity chovu ovcí a koz, zejména v horských oblastech, společně s probíhajícími klimatickými změnami je problémem zajištění krmení pro základní stáda především v zimním období. Velké problémy jsou s odbytím produktů z chovu ovcí, zejména vlny a jatečných jehňat. Chovatelům ztěžuje v poslední době jejich podnikání rostoucí počet útoků chráněných šelem, zejména vlků, ale také rysů a medvědů.

Vývoj stavů ovcí v letech 2011 až 2021

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ovce celkem	209 052	221 014	220 521	225 397	231 694	218 493	217 141	218 915	213 068	203 612	183 1145

Zdroj ČSÚ

Stavy ovcí v kontrole užitkovosti se od roku 2003, kdy bylo zapojeno 25 704 ks bahnic, mírně snižovaly. V letech 2010 a 2011 byl však patrný výraznější pokles na 21 317 ks, který se v roce 2012 zastavil a v letech 2014 až 2016 se stabilizoval na více než 23 500 ks. V roce 2017 až 2020 pokles pokračoval na 17 078 ks bahnic. To je 13,6 % bahnic chovaných v České republice podle

Nepříznivá situace v chovu ovcí pokračuje, v roce 2021 došlo k dalšímu prudkému poklesu stavů ovcí. Po stagnaci stavů v letech 2016 až 2018 a poklesu v letech 2019 a 2020 klesly stavy ovcí v roce 2021 celkem meziročně o 20 467 kusů ovcí celkem, tj. o 10,1 %. Snižily se také stavy bahnic o dalších 9 422 kusů, tj. o 7,5 %. Početní stavy koz se meziročně snížily o 3 510 kusů koz celkem, tj. o 12,1 %. K 1. 4. 2021 se v České republice chovalo 183 145 ks ovcí celkem, což je nejnižší početní stav ovcí celkem od roku 2008 a 2009. Stavy bahnic se v roce 2021 snížily na 116 534 kusů. Početní stavy koz dosáhly v roce 2021 výše 25 409 kusů celkem, z toho koz je 17 137 kusů, v posledních letech došlo také u koz k výraznému poklesu stavů ve všech kategoriích.

stavů hospodářských zvířat evidovaných Českým statistickým úřadem. Stále přetrvává nízký počet bahnic na stádě v kontrole užitkovosti, což značně zvyšuje náklady na tyto služby. Dochází k nárůstu počtů u zájmových plemen a k poklesu počtů hospodářsky významných plemen ovcí.

Vývoj stavů ovcí v kontrole užitkovosti v letech 2011 až 2020

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Bahnice v KU celkem	21 317	23 217	22 632	23 553	23 735	23 686	22 491	20 791	18 390	17 078

Zdroj SCHOK z.s.

Svaz chovatelů ovcí a koz z.s. chce při realizaci šlechtitelského programu zvýšit důraz na kvalitu plemenářské práce a tím podpořit chovatele s nejlepší užitkovostí. Systematickou selekcí špičkových zvířat chceme dosáhnout trvalého nárůstu sledovaných užitkových vlastností.

Celou situaci dále pro chovatele ovcí i koz komplikuje špatný odbyt jatečných jehňat a kůzlat a nemožnost prodat ostříhanou vlnu.

Stále se prohlubující administrativní náročnost a nová legislativní omezení, například při ošetřování paznehtů, kupírování ocásků jehňat, které může provádět jen způsobilá osoba (veterinární lékař, veterinární technik nebo absolvent střední školy zemědělského nebo biologického směru, který absolvoval kurz organizovaný VFU Brno), zvyšují pracnost a náklady na chov ovcí a koz. Chovatel podle zákona dále musí zabezpečit svoje zvířata proti vniknutí predátorů.

Velké škody způsobují chovatelům volně žijící zvířata, ať se jedná o škody na pastvinách způsobené divokými prasaty, nebo škody způsobené predátory, kterými jsou přemnožené lišky, chránění krkavci a zvláště chráněné šelmy, medvěd, rys

a vlk. Svaz se snaží situaci řešit, ale především AOPK nechce požadavky našich chovatelů akceptovat.

Všechno to jsou důvody rušení stád ovcí.

Hlavní problémy chovu ovcí a koz v České republice

Nízká úroveň dotací pro malé přežvýkavce ve srovnání se skotem a jinými druhy hospodářských zvířat

Jedinou dotací, která je určena pro chovatele ovcí a koz, je dotace na chov ovcí a koz chovaných pastevním způsobem, kde byla sazba v roce 2020 4 471,70 Kč na 1 VDJ. Obdobná je dotace na tele masného typu, kde byla sazba 8 852,41 Kč. Tato disproporce je také jedním z důvodů snižování početních stavů ovcí a koz.

Jako problém vidíme přesun administrace Národních dotací z MZe na SZIF. Dotace, které náš Svaz administruje, byly vždy chovatelům vypláceny do konce kalendářního roku. Většina dotačních titulů, které jsou určeny chovatelům – konečným příjemcům, byly vypláceny v druhé polovině března 2021.

Chovatelé ovcí a koz nemohou, na rozdíl od chovatelů jiných druhů hospodářských zvířat, čerpat dotaci na zlepšení

životních podmínek ovcí a koz, přesto že požadavek na její zavedení byl MZe předán již v roce 2016, kdy na MZe existovala pracovní skupina pro malé přežvýkavce.

Pro zastavení poklesu stavů ovcí a koz je nutné:

- Zajistit srovnatelnou úroveň dotací pro ovce a kozy s dotacemi pro masný skot.
- Urychleně zavést dotace na **Zlepšení životních podmínek malých přežvýkavců**.
- Připravit nové dotační programy:
- Na bahnice a kozy zapsané v plemenných knihách a zapojené do kontroly užitkovosti. Na podporu prodeje jatečných jehňat a kůzlat.
- Na podporu ozdravování nemocí maedi visna, virová artritida a encefalitida, paratuberkulóza a pseudotuberkulóza.
- Účinně bojovat proti stávajícím a novým legislativním omezením, které komplikují chovatelům jejich práci
- Stanovení jasných pravidel pro ochranu stád proti napadení chráněnými predátory.

Jsme přesvědčeni, že se úsilím našich chovatelů podaří nepříznivý vývoj početních stavů ovcí a koz u nás zastavit. Především jde o to, aby naše stáda byla ekonomicky soběstačná a konkurenceschopná ostatním druhům hospodářských zvířat. Na stádě ovcí musí být standard odchovat 1,5 jehněte na bahnici s tím, že jehně má odpovídající rámec a osvalení, aby jej bylo možné nabídnout na prodej. Zlepšení odchovu je nutné najít na bahnicích se zvýšenou plodností a dobrými mateřskými vlastnostmi a zlepšení jatečných vlastností zajistit použitím kvalitních masných beranů.

V letošním roce se zlepšily možnosti odbytu jatečných jehňat a stoupla i jejich výkupní cena, to je snad začátek zlepšení celkové situace.

Ing. Vít Mareš

AKTUALITA

Vakcíny proti enterotoxémii

Vzhledem k dlouhodobému výpadku vakcíny Covexin jsme v době probíhajících revakcinací jehňat a kůzlat proti enterotoxémii provedli zjištění situace na trhu v České republice. Dostupná vakcína je MILOXAN, kterou bude distribuovat ČMSCH, a.s.

Dostupnost vakcín proti enterotoxémii v ČR

COVEXIN - nedostupný nejméně do srpna 2021, vyjádření níže.

HEPTAVAC P PLUS - dostupný na výjimku ÚVKSVBL, vyjádření níže. Pokud by se objednalo najednou 20 balení Heptavacu a více, je nutné distributora informovat předem. V ČR jsou malé zásoby, a pokud by měl zájem narůst, musí se včas objednat (dovoz do ČR trvá i několik týdnů).

COGLAMUNE - také výpadek, ale snad by měl v létě už být, předpoklad bez záruky je červenec 2021.

MILOXAN - vakcína bude na skladě ČMSCH, a.s., od 1. 6. 2021 ji bude možné objednávat

MILOXAN injekční suspenze - INDIKACE

Vakcinace proti anaerobním bakteriálním toxo-infekcím vnímavých zvířat (skot, ovce, kozy, prasata).

Enterotoxemie způsobené *Cl. sordellii*

Enterotoxemie způsobené *Cl. perfringens* zejména:

- Dysenterie jehňat - *Cl. perfringens* typ B
- Enterotoxémie dospělých ovcí - *Cl. perfringens* typ C
- Enterotoxémie ovcí, vyvolaná *Cl. perfringens*, typem D
- Nekrotická enteritida prasat - *Cl. perfringens* typ C

Sněť šelestivá - *Cl. chauvoei*

Bradsot ovcí - *Cl. septicum*

Nekrotický zánět jater - *Cl. novyi*

Plynové gangrény - *Cl. perfringens*, *Cl. septicum*, *Cl. novyi*

Tetanus - *Cl. tetani*

Dávka: 2 ml

Informace naleznete na ČMSCH, a.s. - Způsoby distribuce veterinárních přípravků (cmsch.cz)

nebo se obraťte na:

MVDr. Pavlína Dorčáková

Českomoravská společnost chovatelů, a.s.

Benešovská 123,

252 09 Hradištko

+420 607 777 717

Informace od Zoetis Česká republika s.r.o:

Výpadek produkce Covexinu nás nemile překvapil a mrzí nás problémy chovatelů s tím spojené.

Předpokládaná doba dodání do našeho lokálního skladu je **srpen 2021**, nicméně uvedené datum je bez záruky.

Informace od Intervet s.r.o.

Heptavac P plus, jakožto neregistrovaný přípravek, dovážíme na základě vydaných výjimek vydaných ÚVKSVBL, eventuálně na základě předběžných informací od žadatelů o tento přípravek.

V tuto chvíli je skladem dostatečné množství pro pokrytí předpokládaných požadavků.

■ NOVÉ ŠLECHTITELSKÉ PROGRAMY OVCÍ

Jak jste si mnozí z Vás všimli v minulém čísle Zpravodaje, Rada plemenných knih ovcí (RPKO) měla na programu na svém únorovém online jednání i projednání šlechtitelských programů (ŠP) pro naše plemena ovcí. Ze zápisu vyplývá, že rada na těchto dokumentech nenašla shodu a že si je přeje projednat na dalším setkání.

Proč vůbec RPKO měla ŠP projednávat? Spolková rada SCHOK vloni rozhodla, že požádáme MZe ČR o vedení plemenné knihy pro plemeno dorper. Žádost jsme na MZe odeslali v září loňského roku a do ledna roku letošního jsme čekali na odpověď. Ta byla nakonec poměrně překvapivá, neboť nám MZe vrátilo k doplnění nejen ŠP na plemeno dorper, ale i k přepracování ŠP ostatních plemen ovcí a koz a dokumentů s tím souvisejících. Hlavní problém se týkal implementace Nařízení EU č. 1012/2016, kde nebylo MZe jasné, jak máme zajištěno, jakým způsobem se na šlechtění ovcí a koz mohou podílet chovatelé mimo SCHOK z.s. Mimo to nám bylo doporučeno rozdělit ŠP po jednotlivých plemenech, kdy dosud jsme měli jeden společný dokument pro všechna plemena. Dle našeho názoru jsme tuto problematiku měli ošetřenou dostatečně, ale MZe bylo jiného názoru. Po krátké úvaze jsme se rozhodli požadavkům MZe vyhovět a dokumenty upravit. Vyžadovalo to ale zásah do hloubi všech svazových dokumentů, mj. do Stanov, Jednacího řádu chovatelů podílejících se na šlechtění, Řádu plemenných knih ovcí a samotné vytvoření třiceti pěti ŠP ovcí a deseti ŠP koz. Vzhledem k objemu práce se nám ale nepodařilo odeslat materiály k projednání na klubové úrovni s dostatečným předstihem před jednáním RPKO a tato si vyžádala delší čas pro posouzení a projednání nových ŠP a ostatních dokumentů. Abychom nemuseli nadále pracovat v časové tísní, bylo nutné požádat MZe o prodloužení lhůty na doplnění požadovaného.

K druhému letošnímu jednání RPKO došlo 16. dubna. Ze zveřejněného zápisu je patrné, že RPKO již většinu předložených dokumentů schválila bez delší diskuze, zpravidla jednomyslně. V následné všeobecné rozpravě jsme dostali řadu úkolů, které ale neměly souvislost s potřebou včas schválit ŠP a další dokumenty. Poté se sešla Spolková rada, která vše vzala na vědomí, a nakonec i Republikové shromáždění delegátů, kde se všechny dokumenty rovněž schválily.

Je třeba se nových ŠP nějak obávat? Jsou v nich dramatické změny? Nikoliv! Na velké revize nebo změny nebyl čas, jedná se o „pouhé“ rozdělení ŠP dle jednotlivých plemen, samozřejmě s ohledem na jejich specifika, zejména s ohledem na směr jejich užitkovosti apod. Největší změny lze najít asi u romanovských ovcí, kde si klub zapracoval do ŠP některé již dříve schválené metodiky, které chtějí uplatnit někteří chovatelé, např. při hodnocení bahnic prvničků nebo jehňat při stodenním vážení, jakožto nadstavbu nad základní provádění KU.

To, že jsou nyní ŠP vedené samostatně pro každé plemeno, usnadní možnost změn v ŠP na základě požadavků klubů, respektive skupin chovatelů plemen bez klubů, kdy nebude již nutné měnit ŠP jediný, ale bude možné lépe cílit na požadované změny a vlastnosti u každého plemene zvlášť. To by samozřejmě nemuselo vyústit ve čtyři změny u každého plemene za rok ☐, ale rozhodně je tu větší prostor pro individuální potřeby konkrétního směřování šlechtění dle aktuálních potřeb každého plemene, než jak tomu bylo dosud.

S aktuálním zněním nových ŠP se zatím můžete seznámit na svazovém webu, případně oslovte Vašeho zástupce v RPKO, který ho má k dispozici, a to nejen pro vaše plemeno. Zatím čekáme na jejich schválení od MZe. Jakmile to proběhne, budeme vás o tom na webu informovat.

Chtěl bych na tomto místě poděkovat všem, kdo se na tvorbě nových dokumentů a ŠP podíleli, zejména ing. Richardu Konrádovi, ing. Tomáši Klímovi, ing. Vítu Marešovi, JUDr. Filipu Záděrovi a ing. Jiřímu Humlovi. I ostatní kolegové a členové dalších schvalovacích orgánů prokázali technickou a fyzickou zdatnost, protože se do online aplikací nejenom přihlásili, ale i hlasovali a dlouhé hodiny vydrželi na svých místech sedět (nejdelší jednání RPKO mělo 10 hodin), během toho bahnili, obědy si vařili, zkrátka covid prožívali a úspěšně ničili. Snad nám to tak pěkně půjde i dál :)

Chovu a šlechtění ovcí a koz zdar!

Ing. Martin Hošek, Ph.D.
Předseda RPKO a II. místopředseda SCHOK z.s.

STŘIHAČI SOUTĚŽILI VE VRBĚTICÍCH

Ve Vrběticích se konalo Otevřené mistrovství Valaška

V sobotu 5. června 2021 se na farmě ve Vrběticích konalo Otevřené mistrovství Valaška ve stříži ovcí. Soutěže se zúčastnilo 11 stříhačů – 10 mužů a jedna žena. Na dodržování pravidel dohlíželi pánové Lukáš Neugebauer a Thierry Delhomme. Řízení soutěže se ujal ing. Vladimír Bařina, Ph.D. Soutěž měla 2 kvalifikační kola a nejlepší 4 stříhači postoupili do finále. Vítězem valašského klání se stal pan Karel Švarc. Gratulujeme. Výsledky finále jsou uvedeny v následující tabulce. Další výsledky včetně vyřazovacích kol najdete na <https://schok.cz/aktuality/strihaci-soutezili-ve-vrbeticich/>.

text: Ing. Jirí Huml
foto: Pavel Slovák

Romney na vrbětické farmě

Otevřené mistrovství Valaška ve stříži ovcí – Vrbětice 5. 6. 2021

kolo: **FINÁLE** rozhodčí: **1 1**

Sm.	Stan.	Jméno a příjmení	počet kusů	čas		Vteřiny		sum.	získané body za			celk.	Umístění
				celkem	na ks.	m.	v.		čas	práci	ovce		
2	1	Švarc Karel	10	18:26:00	1:50:36	1080	26	1106	55,300	27	13,0	95,30	1
2	2	Zdrha David	10	16:08:00	1:36:48	960	8	968	48,400	28	21,0	97,40	2
1	1	Langer Marek	10	21:37:00	2:09:42	1260	37	1297	64,850	30	20,5	115,35	3
1	2	Pokorný Adam	10	20:54:00	2:05:24	1200	54	1254	62,700	43	24,0	129,70	4

Stříhá Karel Švarc a Jakub Toms

Stříhá Vojtěch Waldmann a Miroslav Sedláček

Thierry Delhomme hodnotí práci Jakuba Vítka

Vyhodnocení soutěže stříhačů

Pavel Šeliga, Jiří Čunek, Vladimír Bařina

Ukázka ruční stříže - Jakub Toms

Přadlenky z vrbětického okolí

Česká televize byla u toho

Thierry Delhomme - porotce

■ KLASIFIKACE PLEMENÍKŮ NA RÝZMBURKU

Na 1. máje jsme se sešli na nákupním trhu, který již 11 let organizuje šlechtitel Svazu Mgr. Jan Kováč, na Rýzmburku u České Skalice. Díky pandemickým opatřením však nemohl být trh pořádán tradičně, ale byl „postupný a neveřejný“, tzn. že jednotliví chovatelé najížděli v předem stanovené časy a nebyli pozváni ostatní chovatelé, aby se podívali na krásná zvířata, případně si některého z plemeníkŮ mohli zakoupit. Tím jsme eliminovali počet přítomných lidí na skupinky cca pěti lidí na místě.

S radostí jsme přivítali novou krev mezi hodnotiteli Ing. Ladislava Strnada, svého úkolu se zhostil na výbornou, zvířata hodnotil s velkou pečlivostí a chovatelé byli rádi, že vidí v oboru mladou tvář.

Posuzování osvalení berana clun forest, vpravo chovatel Jan Kováč

Jarních trhů obecně se neúčastní velké skupiny beranů a kozlů, nicméně chovatelské stálice našeho trhu přivezly velice pěkné kolekce, za které padaly jen elitní třídy.

Byl mezi nimi Josef Pašta z Otovic u Braumova se svými berany plemene berrichon du Cher, Jaroslav Fišer z farmy Sedláček Nová Paka s berany plemene suffolk, Pavel Heinzel ze Suchého Dolu s romanovskými berany a Martin Neuwirth z Pěčína u Rychnova n. K., který přivezl 3 anglonubijské kozly.

Ostatní chovatelé předvedli také hezká zvířata, přesto byla tato klasifikace trochu smutná. S ohledem na postupné navážení kolekcí nebylo možné vyhodnotit šampiona a chyběla i přátelská poklábosení mezi chovateli. Věřím, že na podzim se na Rýzmburku sejdem ve velkém počtu chovatelů i návštěvníků trhu a k příjemné pracovní atmosféře přibude i společenský a nákupní rozměr, jak jsme byli zvyklí dříve.

Text a dokumentační foto Milada Kvirencová

Hodnotitel NT Ing. Ladislav Strnad

Tak ER to nebude ...

Jaroslav Fišer z farmy Sedláček Nová Paka s berany plemene suffolk

Pavel Heinzel ze Suchého Dolu s romanovskými berany

Josef Pašta z Otovic u Broumova se svými berany plemene berrichon du Cher

Martin Neuwirth (vpravo) z Pěčina u Rychnova n. K. přivezl 3 anglonubijské kozy

ENT ŠUMAVSKÉ OVCE MICHLOVA HUŤ

Letošní trh na Michlově Huti se opět nemohl, kvůli pandemické situaci, uskutečnit v klasické podobě. Klasifikace musela proběhnout zcela bez publika a tak, aby se chovatelé míjeli. S hodnotitelem ing. Vejčíkem byl přítomný už jen šlechtitel a chovatel. Jako první jsme oklasifikovali berany pana Jana Uhlíře, po nich přišli na řadu domácí berani pana Jana Nováka a poslední k hodnocení byli předvedeni berani z Javorné od paní Lenky Schlosserové. Celkem jsme hodnotili 28 beranů v deseti liniích. Je vidět, že se tito zkušení chovatelé snaží stále udržovat v chovu co nejširší škálu otcovských linií. Jsme

již zvyklí na vysokou úroveň předvedených beranů, ale letošní soubor byl, podle mého názoru, opravdu elitní. Je proto dvojnásobná škoda, že trh nemohl proběhnout klasickým způsobem za přítomnosti veřejnosti. Byla by to velká propagace chovu tohoto plemene. V horských podmínkách Šumavy jsou ovce tohoto plemene schopné dosahovat kvalitních přírůstků a není výjimka, že při klasifikaci dosahují berani hmotnosti okolo devadesáti kg. Při letošním hodnocení vážil jeden beran od p. Uhlíře 110 kg. Letošní zvláštní trh je za námi a věřím, že příští již proběhne jako chovatelské setkání, tak jak jsme si zvykli v předchozích ročnících.

Šlechtitel ing. Milan Pokorný

NÁKUPNÍ TRH V ÚBORSKU

V malé šumavské vesničce Úborsko u útulného penzionu pana Jandy se pravidelně dvakrát ročně, na jaře a na podzim, setkávají chovatelé na aukci beranů a kozlů

Někteří jezdí pravidelně, aby předvedli výsledky své celoroční práce, někteří nakoupit nového plemeníka a někteří jen ze zvědavosti.

Letos se jarní květnová aukce konala 14. 5. Navzdory omezeným podmínkám a zpočátku uplakanému počasí se klasifikace vydařila.

Pan inženýr Jan Vejčík profesionálně oklasifikoval 4 kozlíky a 14 beránků. První se předvedli suffolští beránci pana Josefa Valečky z Hlohové, potom šel na řadu anglunubijský kozlík paní Boženy Benešové z Nové Vsi, kterého vystřídali kozlíci, taktéž anglonubijský, Veroniky Wojnarové z Lužan. Jako poslední byli ohodnoceni suffolští beránci inženýra Jana Kořána ze Špičáku. Začalo vykukovat sluníčko - že by pozvánka do lepších časů? Lidičky se shodli, že snad na podzim. Beránkům a kozlíkům stálo sluníčko, podzim je daleko.

Jana Pešíčková

Na mole...

Čekání na hodnocení

Klasifikuje Ing. Vejčík

Poslední úpravy před vstupem na scénu

NÁKUPNÍ TRH V KOŠAŘISKÁCH

V sobotu 22. 5. 2021 jsme se po dlouhé době covidových opatření dočkali a v Košařiskách proběhl pod záštitou SCHOK z.s. tradiční nákupní trh plemenných beranů a kozlů. Přestože nám počasí nepřálo a v malebné podhorské vesničce nás přivítal vítr a déšť, jednoznačně bylo vidět, že setkávání chovatelům chybělo a možnost popovídat si a vyměnit zkušenosti v přátelské atmosféře je důležitou součástí chovatelského života.

Na trh dorazilo a bylo bonitováno celkem 13 beranů různých plemen a 2 kozlíci. Klasifikace se odborně a objektivně zhostil ing. Tomáš Janoš, který u předvedených plemeníků zhodnotil ing. jako vždy jejich zevnějšek, sortiment vlny a její délku, zmasilost a celkový dojem a přiřadil každému kusu odpovídající kvalitační třídu.

Za výborně zorganizovanou akci a její hladký průběh patří opět velký dík paní Daniele Dzikové a všem, kteří se na organizaci podíleli. Poděkování patří obci Košařiska za poskytnuté zázemí, hodnotiteli, chovatelům, kteří na NT předvedli své berany - jednoduše všem, kteří se na pořádání akce podíleli.

Text a foto Monika Navrátilová

Dokumenty - nedílná součást aukce

Kamerunští berani Ondřeje Nováka

Burští kozli p. Mrliny

V Košařiskách je vždy dobře

P. Staszowski při vážení textlů

Nevadí, že prší. Jsme tady.

Náš hodnotitel Tomáš a shetlandské ovce

Jarní kolekce na hodnocení

■ EKOFARMA PAŘILOVI

Rodinná farma se nachází v malé vesnici Otinoves v krajíně Dražanské vrchoviny v těsném sousedství Moravského krasu. Hospodaříme na cca 60 hektarech, již 12 rokem v biorežimu. Věnujeme se rostlinné i živočišné výrobě, máme uzavřený koloběh farmy... zvířata jsou krmena vlastním vypěstovaným krmivem a zpátky do půdy formou pastvy a hnoje vracíme živiny a humus. Chováme masné i mléčné krávy, ovce, kozy, koně, slepice. Pěstujeme píce, obiloviny, brambory, bylinky. Bylinky dodáváme firmě Sonnentor a částečně sami finalizujeme. Máme prodej mléka a vajec ze dvora. Prvotním záměrem bylo být potravinově soběstační, mít zdravé a kvalitní základní potraviny pro celou rodinu a to se nám vlastně daří.

Náš chov ovcí začal před 11 roky nákupem prvních pěti oveček merinolandschaf na spásání. Nad plemenem jsme tenkrát nepřemýšleli, chovaly se v okolí Moravského krasu. Postupně jsme chov rozšířili a zařadili do kontroly užítkovosti. K nim přibýly jurské ovečky, abychom měli i přírodní barevnou vlnu, tedy světle a tmavě hnědou. Obě plemena mají podobnou sezónnost říje, postavu i jemnost vlny. A časem i pár angorských koz,

U kolovrátku

Mohérový kozel

ze kterých stříháme mohér. Nabízíme nyní plemenná zvířata, jateční beránky a vlnu sami zpracováváme.

S prvním stříháním totiž přišla i myšlenka na zpracování vlny. Obě plemena mají jemnou vlnu, která je vhodná na šátek na krk i koberec a dobře se plstí. K ručním pracím jsem byla vedena od mala a udělat si ponožky či svetr z vlastních oveček byla pořádná výzva. Jak se jednou do vlny zamilujete, už vás nepustí... Možnosti jsou v tomto směru nevyčerpatelné. Jen je potřeba na zpracování myslet už při způsobu chovu, aby byla vlna při stříhání v nejlepší kvalitě. Při stříhání se hned vlna přebírá a odděluje vlna zakrmená, krátká a znečištěná výkaly. Ta je velmi vhodná jako hnojivo a zároveň udržuje vlhkost v květináčích, vyvýšených záhonech, sklenících, dá se s ní i mulčovat. Ostatní je vhodná k ručnímu zpracování. Je to úžasný proces, kdy z té špinavé a páchnoucí hromádky získáte voňavý a nadýchaný obláček.

Z vlny a mohéru nabízíme česance a kudrlinky na předení, plstění a různé výtvarné techniky, upředenu přízi i hotové výrobky z ní pletené, háčkované, tkané a síťované. Naše ovčí a mohérové výrobky nesou chráněnou značku Moravský kras regionální produkt.

Pro zájemce o ruční zpracování nabízíme kurzy zpracování od A do Z nebo jen kurzy jednotlivých řemesel. Zpracování zahrnuje třídění, praní, česání, barvení, předení, tkaní, plstění suchou i mokrou cestou, nunoplstění... Stačí si vybrat... Zpracování rovněž předvádíme na akcích.

Jak vlně jednou propadnete, je to na celý život. Navíc jsem na této cestě oveček a „vlnění“ našla spoustu úžasných, inspirovaných a pracovitých lidí, bez kterých bych nebyla, kde jsem... Jsem jim za to vděčná. A je mi ctí, že řada z nich se stala mými přáteli.

Jurské ovce

Žijeme přítomností. Bohužel stále jemně snižujeme počet oveček ve prospěch skotu. Co si budeme povídat, je mnohem větší zájem o hovězí než jehněčí. U jurských oveček, kde jsme jen tři chovatelé v kontrole užítkovosti, je stále těžší udržet linie a nepříbuznost a finančně náročné dovážet novou krev ze zahraničí. Věříme alespoň v zájem o jurské ovečky do užítkových chovů, kde se věnují zpracování vlny...

Jiřina Pařilová
www.ekofarmaparilovi.cz

Merinolandschaf

■ KOZÍ FARMA V OPATOVICÍCH

Naše malá farmička se nachází v Opatovicích u Rajhradu asi 10 km jižně od Brna. V současné době chovám 16 plemených koz bílých krátkosrstých, plemenného kozla, pro zpestření stáda 4 barevné kozenky neplemenné. Také jsou zde i ostatní domácí zvířata – drůbež, několik koček a nesmí chybět ani pesek (hlídač i společník). Pro radost své vnučky jsem si pořídila i malou poničku.

Kozenky jsou chovány pastevní způsobem. A to celoročně. V případě nepříznivého počasí se mohou schovat do zastřešených dřevěných prostor, kde jsou i krmeny a dojeny. Kozlík Eda je chován odděleně, připouštění probíhá řízeně v období srpen až říjen. Každým rokem produkují plemenné kozlíky.

Jelikož chodím do zaměstnání, nakupuji veškeré krmivo od drobných zemědělců.

Ted' něco málo o historii farmy:

Začalo to jako v pohádce – bylo jednou jedno políčko a dva, kteří si na něm chtěli postavit dům. „Ne, ne, ne, jste uprostřed polí,“ bylo řečeno. Ledaže by u domečku bylo nějaké hospodářství. Ti dva dali hlavy dohromady a vymysleli rodinnou farmu pro chov koní.

Postavili domeček s přístřeškem. Protože kolem bylo hodně zelené plochy a na sečení nezbýval čas, pořídili si dvě malé kozenky – Sáru a Aminu. Moc o chovu nevěděli, ale řekli si, že to nějak zvládnou.

Když kozenky dospěly, chovatelé se rozhodli, že by mohli mít od nich kůzlátka. Poohlédli se po okolí a vyhlédli si chovného kozlíka u pana Grolichy z Otmarova. A tak vznikl základ pro chov plemených bílých krátkosrstých koz na Kozí farmě v Opatovicích.

Ti dva však stále ještě netušili, co vše bude následovat. Po narození kůzlat a jejich odstavu se muselo začít dojit. To byla zábava! A co s mlíčkem – no přece máme kočky, tak ať se trochu pomějí.

Jak se rok sešel s rokem, najednou byly kozenky čtyři, více kůzlat a tím i více mléka. To se nestačilo zkrmit, a tak se ti dva rozhodli pro vlastní konzumaci mléka. Zjistili, že mléko je chutné a začali se více zajímat o složení, účinky (ty znali již staří Římané, kdy kozí mléko bylo považováno za „elixír krásy a dlouhověkosti“ a bylo velmi ceněné) a také o možnosti dalšího zpracování kozího mléka. To byl základ pro výrobu sýrů, syrovátky, jogurtu a tvarohu pro osobní potřebu. A jelikož mléko a výrobky chutnali nejenom majitelům, ale i návštěvám, bylo o osudu Kozí farmy rozhodnuto. Z části stavby pro ustájení koní se provedením změny stavby před dokončením v roce 2015 vybudovala malá mlékárna a sýrárna, kde je v prodeji syrové mléko, syrovátka a čerstvý přírodní sýr, ev. sýr ochucený.

Z výše uvedeného je jasné, že člověk míní a život mění. Místo chovu koní je najednou chov koz.

Kozenky chovám hlavně pro radost. Nejsem na nich ekonomicky závislá. Jsem ráda, když se mi podaří prodejem mléčných produktů pokrýt náklady spojené s krmením a když něco zbyde, použije se na další vylepšení péče o kozenky a další zvířátka. Těší mne, když všechno plyne tak, jak má, daří se plemenitbě, rodí se zdravá kůzlátka. To je pak, zejména z jara, na farmě veselo!

Práce kolem kozenek mne zcela naplňuje a již několikrát mne při životních patáliích vrátily zpět do života. Symbióza je v mém případě nutná.

Naše farma také slouží v rámci Projektů škol pro rozšiřování povědomí žáků o životě na vesnici, domácích zvířatech, podnikání v oblasti zemědělství i potravinářské oblasti. Poskytování bližších informací včetně návštěv i s dětmi je u nás samozřejmostí. A tak jak plyne čas, těšíme se na další zážitky s našimi zvířátky.

V budoucnu bych se chtěla soustředit na zachování chovu ve stávajícím počtu koz, stále produkovat plemenné kozlíky a kozenky a pokračovat ve výrobě mléčných produktů, což bude odvislé od mého zdravotního stavu a fyzických sil.

Mirka Růsková

■ KLUB CHOVATELŮ ŠEDÉ OVCE VŘESOVÉ

Redakce Zpravodaje SCHOK mě oslovila, zda bych nenapsal článek o chovu plemene šedá ovce vřesová v Česku. Protože se „vřesovky“ již pevně zabydly v našich chovech, bude asi těžké vypíchnout v následujícím textu informace, které v komunitě chovatelů ovcí nejsou běžně známé.

Kde se vřesovky vzaly

Na území severozápadní Evropy, kam se postupně rozšířila populace muflonů ze Středomoří, vznikla v historických dobách primitivní a otužilá kulturní plemena ovcí. Šedá ovce vřesová je jedním z těch nejstarších. Postupně se rozšířila až k pobřeží Baltského a Severního moře. Stěžejní oblast chovu plemene se nachází v dolnosaské Provence - Lüneburgských vřesovištích. Tradiční rody chovatelů zde svými tisícíhlavými stády ovcí spásají vřes a brání růstu náletových dřevin a jalovců na suchých písčínách a mezernatých acidofilních trávnících začleněných do rozsáhlých borů se starými buky.

U nás

Prvních jedenáct vřesovek bylo do Čech dovezeno v roce 2001 Ing. Václavem Pařízkem na hospodářství pana Ing. Jiřího Řípy do Mokrovrat na Dobříšsku. Zde byly chovány ve farmovém chovu spolu s daňky a jeleny, což definovalo jejich využití jako doplňkového plemene ovcí do chovů farmové zvěře. Postupně se však začaly prosazovat i v zájmových malochovech a na hospodářstvích využívajících jejich vynikající pastevní vlastnosti při údržbě krajiny. V současné době jsou vřesovky chovány nejen spolu s farmovou zvěří,

ale i v malochovech a spásají též rozsáhlejší chráněná území. Začínají se prosazovat i v hospodářstvích, která se soustředí na produkci kvalitního masa.

Klub

Klub chovatelů šedé ovce vřesové založil při SCHOK z.s. Ing. Václav Pařízek krátce po zřízení prvního chovu plemene v Mokrovratech. Prvními členy byli hlavně chovatelé farmové zvěře, kteří společně založili tradici nákupních trhů beranů šedé ovce vřesové konaných zpočátku dvakrát ročně, na jaře a na podzim, v Sedlčanech. Časem se jarní sedlčanský trh prosadil jako prestižní elitní přehlídka beranů tohoto plemene. Ve vedení klubu pokračovali postupně chovatelé Petr Kříž a následně paní Lenka Benešová a nyní administruje činnost klubu Filip Faun Vancl.

Členská schůze klubu na ENT beranů v Sedlčanech. (archiv klubu)

Klub sdružuje chovatele z dvaceti sedmi hospodářství z celého území České republiky. V rámci výstav ovcí a svého zastoupení v Radě plemenných knih ovcí SCHOK z.s. se klub podílí na propagaci a zlepšování kvality populace šedých vřesovek. Komunikujeme i s chovateli neorganizovanými v klubu na facebookovém profilu (<https://www.facebook.com/groups/799239007505100>), kde je zaregistrováno třicet čtyři příznivců. Členové klubu se rozhodli uspořádat v polovině června letošního roku při svém elitním nákupním trhu beranů v Sedlčanech i první otevřený Šampionát plemene šedá ovce vřesová (Graue gehörnte Heidschnucke).

Obecně o plemenu šedá ovce vřesová (Graue gehörnte Heidschnucke)

Šedé vřesovky jsou hrubovlnné, kožichové, krátkoocasé, skromné plemeno původem odvozené od muflona. Jsou to ovce středního až většího rámce s rovným protáhlým hřbetem a širokým hrudníkem. Typickým znakem je vysoko nasazený krk a hrdě nesená hlava. Obě pohlaví jsou rohatá, u beranů se rohy vinou šnekovitě do strany, bahnice mají rohy zahnuté srpovitě dozadu. Hlava je černá, uši malé, šikmo postavené, krk vysoko nasazený, hrud' hluboká a klenutá, dlouhé černé končetiny jsou dobře osvalené s tvrdými paznehty. Rouno je složeno ze 75-80 % z podsady o jemnosti 18-25 μm , pesíků 45-65 μm při sortimentu vlny celkově E-F (nad 45 μm) a zbarvení stříbřitě šedém. Berani mají nápadnou černou hřívu.

Výška dospělého berana v kohoutku je 70 cm; bahnice 60 cm. Hmotnost dobře stavěného dospělého berana dosahuje až 90 kg; bahnice mezi 50 a 60 kilogramy. Mladí berani by měli při zařazení do chovu vážit přibližně 70 kg; jehnice 40 kg.

Vřesovky mají sezónní podzimní říjí. Bahnice rodí zpravidla jedno až dvě velmi vitální jehňata. Vrh se třemi a více jehňaty jsou nežádoucí. Jehňata se rodí v březnu a dubnu celá černá s jemnou, prstencovitě stočenou vlnou. Tmavé zbarvení rouna si zachovávají do prvního přelínání ve stáří přibližně deseti - dvanácti měsíců.

Jehnice pohlavně dospívají v sedmi měsících věku, beranci přibližně o dva měsíce dříve. Minimální živá hmotnost jehnic pro zapuštění je 35 kg.

Užitkovost plemene je kombinovaná, s důrazem na produkci masa a dobré pastevní vlastnosti. Vřesovky spásají i méně hodnotné porosty. Lze je perspektivně využít k řízené pastvě v chráněných a rekultivovaných oblastech.

Bahnice a beran šedé ovce vřesové s jehňaty. (Filip F. Vancl)

Stádo pana Carl-Wilhelma Kuhlmana v nocovišti na vřesovišti u Niederohe. (Pavel Tvrdlík)

Krajina Lüneburských vřesovišť u Niederohe začátkem července. (Lenka Benešová)

Stáda vřesovek tak najdete od Beskyd přes Krkonoše, Krušné hory až po Šumavu a Novohradské hory.

Pro jejich vytrvalost a chodivost je chovají cvičitelé ovčáckých psů na tréninkové a soutěžní účely.

Významnou předností plemene je vynikající kvalita masa s chutí zvěřiny a nízkým výskytem loje. Maso vřesovek vyhledávají s oblibou labužníci. Na území Německa je chráněno značkou kvality spojenou s udělením certifikátu pro zpracovatele masa, jatka, řeznictví, lahůdkářství i restaurace, kterou uděluje Verband Lüneburger Heidschnuckenzüchter e. V. se sídlem

Interiér tradičního ovčína pana Güntera Rüpke v Brunsieku

v Hannoveru. Kvalitě masa vřesovek se v Čechách věnovali na Vysoké škole chemicko-technologické a České zemědělské univerzitě v Praze. Ve srovnávací studii, ve které bylo porovnáváno jehněčí maso vřesovek s masem plemene texel, dospěli k tomuto závěru: „Na základě naměřených hodnot byly nalezeny rozdíly jak mezi plemeny, tak i mezi oběma pohlavími. Měření barvy neposkytlo jednoznačné výsledky, nicméně maso vřesové ovce bylo tmavší. Textura hodnocená jak na základě Warner-Bratzlerovy síly ve stříhu, tak podle maximální práce potřebné k přestřížení se byla křehčí u vřesové ovce. Beránci měli maso křehčí, a to u obou plemen. Hmotnostní ztráty při tepelném opracování se významně nelišily mezi oběma plemeny, nižší u jehniček. Vřesová ovce je tedy perspektivním plemenem pro produkci kvalitního jehněčího masa, výhodou je, že může žít i v drsnějších klimatických podmínkách.“ V jiné studii bylo porovnáváno maso vřesovek se zvěřinou a masem mladého býka plemene Galloway. V ní byly vzorky jednotlivých mas podrobeny sensorickému hodnocení vzhledu, vůně, chutě, šťavnatosti, jemnosti a křehkosti po tepelné úpravě. Pro hodnocení jednotlivých vlastností byla použita bodová škála o pěti bodech, po sečtení výsledků bodování od jednotlivých degustérů dosáhlo maso vřesovek nejlepšího výsledku.

Vlna vřesových ovcí je hrubá a nehodí se ke spřádání na pletení. V okolí Lüneburgských vřesovišť zpracovávají přízi pro tkaní koberců a těžkých tkanin, vlna se hodí i na plstění. V poslední době si vlna našla cestu do stavebnictví jako izolační surovina, nebo je po zpracování na granulát přidávána do půdních substrátů. Nejvyšší kožšina se získává z jehňat v 5–9 měsících věku, kdy vlna bývá kávově hnědá.

Původní chov vřesovek v Čechách byl založen převážně na plemenných zvířatech importovaných z Bavorska. Postupně dovezli členové Klubu chovatelů šedé ovce vřesové plemenný materiál z kvalitních chovů z oblasti Lüneburgských vřesovišť, ale i za Severního Porýní-Vestfálska a Šlesvicko-Holštýnska. Doplňují tak českou populaci o novou kvalitní krev.

Věříme, že šedé ovce vřesové si zachovají přízeň chovatelů zaměřujících se na extenzivní, ekologicky vyvážené zemědělství a že se pevně usadí v české krajině.

Vřesovky jsou prostě nejlepší.

Faun Faun Vancl
Klub chovatelů šedé ovce vřesové

Vřesovky při výpasu porostů invazivního šťovíku alpského (*Rumex alpinus*) a starčeku Fuchsova (*Senecio ovatus*) v Klínovém dolu v Krkonoších. (Filip F. Vancl)

Porovnání lokality v Klínovém dolu před výpasem a po pastvě vřesovkami. (Filip F. Vancl)

Příze a koberec z vlny šedé ovce vřesové. (Pavel Tvrdlík)

KLUB CHOVATELŮ PLEMENE OUESSANTSKÁ OVCE

Byli jsme požádáni ředitelem SCHOK z.s. Ing. Jiřím Humlem, abychom představili Klub chovatelů plemene ouessantská ovce. Klub sdružuje chovatele a příznivce tohoto velmi odolného a svérázného plemene. Dovolte mi začít od samého začátku.

Ovce ouessantská pochází z malého ostrova z francouzské Bretagne – Ouessant, který leží přibližně deset mil od pobřeží.

První zdokumentovaný výskyt ovce ouessantské byl popsán v roce 1754 v záznamech lodních deníků obchodních lodí. Ovce byly popisovány jako velmi malé, nepřesahující 35 až 40 centimetrů s velmi hustou vlnou a svinutými rohy mufloního typu. Barva rouna byla černá, někdy se vyskytovali i bílí jedinci. Maso bylo velmi dobré kvality, tmavé, připomínající zvěřinu.

5. září 1861 navštívila ostrov princezna Bacciochi de Medici, sestřenice císaře. Na ostrově dostala princezna darem bílého beránka.

V druhé polovině 19. století byly ovce vyhledávány majiteli šlechtických sídel pro svůj malý tělesný rámec a zajímavý exteriér. Ovce se používaly ke spásání parků.

V roce 1904-1910 byly provedeny z kontinentu na ostrov importy bílých ovcí většího tělesného rámce. Cílem bylo zvětšit tělesný rámec populace původního plemene a zajistit bílou barvu rouna z důvodu možnosti barvení. Vzhledem k dominantní povaze bílé barvy se barva ovcí na ostrově změnila velmi rychle a tělesný rámec se zvětšil.

Po první světové válce původní plemeno na ostrově vymizelo a bylo nahrazeno dovezenými ovce většího tělesného rámce s větší produkcí masa a vlny.

Koncem šedesátých let se zaniklým plemenem ouessantské ovce začal zabývat pan Paul Abbé, zakládající prezident společnosti GEMO. Postupně shromáždil zbývající jedince tohoto plemene z území celé Francie. Díky těmto malým chovným skupinám bylo plemeno zachráněno a postupně rozvíjeno.

Dnes je plemeno nejvíce populární v Holandsku, Belgii, Francii, Německu a Anglii. V současné době je hlavní význam plemene v údržbě krajiny a produkci jemné vlny a masa.

V České republice se plemeno začalo objevovat nejdříve v zoologických zahradách.

V letech 2007 až 2009 provedli první importy ovcí a beranů tohoto plemene z Velké Británie a Holandska manželé Benešovi. Dovozeu předcházelo značné úsilí ve spolupráci se SCHOK z.s. na tvorbě standardu, podmínek klasifikace a založení plemenné knihy.

V lednu roku 2018 byl založen Klub chovatelů plemene ouessantská ovce, který sdružuje chovatele a příznivce tohoto plemene.

Klub je organizován v souladu se stanovami SCHOK z.s. Klub má svůj pětičlenný výbor, který ze svého středu volí předsedu a svého zástupce v Radě PKO. Klub se schází jednou ročně na výroční klubové schůzi.

Druhou akcí, kde se členové klubu setkávají, je elitní nákupní trh a šampionát ouessantských beranů při výstavě „Náš chov“ v Lysé nad Labem. Ocenění šampion nebo více šampion si z ENT postupně odvezla většina členů klubu, kteří svá zvířata na ENT předvedli a klasifikovali.

Členové klubu se soustřeďují na prezentaci a popularizaci chovu a rozšíření plemenných jedinců v České republice. Členové klubu prezentují plemeno na národních chovatelských výstavách a akcích, zveřejňují informace na klubových webových stránkách, pomáhají novým chovatelům při zakládání chovu, prezentují chov v televizi a časopisech. Tato činnost se nám zatím daří. Když klub svou činnost začínal v roce 2018, bylo v ČR celkem 8 stád v kontrole užitkovosti. V roce 2020 je v kontrole užitkovosti celkem 19 stád.

Další oblastí, kterou členové klubu řeší, je rozšiřování genetické základny. Tuto problematiku řešíme opakovanými importy nových linií z Německa, Holandska. Nicméně importy zvířat jsou stále velmi náročnou záležitostí.

V posledních letech začínají členové klubu importovat zvířata do zahraničí (Slovensko, Polsko).

Beran ovce ouessantské

Manželé Vaňáčovi na ENT Lysá nad Labem

Členové klubu se dále angažují na činnosti krajských sdružení. V roce 2020 byl klub vyzván k účasti na Zasedání evropských sdružení ouessantské ovce a diskuzi o tvorbě jednotného standardu plemene.

V současné době byly přeloženy standardy všech klubů a chystá se porovnání rozdílů mezi standardy jednotlivých zemí. O těchto rozdílech se dále povede diskuze s cílem jejich sblížení. Tato činnost byla přerušena situací vzniklou ohledně Covid-19.

Členové klubu doufají, že situace kolem koronavirové nákazy se v brzké době uklidní a oni se budou moct sejít na letošní výroční schůzi klubu.

Tímto jsme se snažili zkrácenou formou popsat činnost klubu a představit plemeno ovce ouessantské.

Ing. Jitka Latečková Fonioková

Pan Havlas na ENT Lysá nad Labem

Ovce ouessantská

■ OMLUVA KE ŠPATNÝM POPISKŮM

Vážení čtenáři,

v minulém čísle Zpravodaje se nám podařilo poplést autory báječných pletených výtvořů. Autorkám se omlouváme a ještě kratince připomínáme Klub zpracovatelů vlny a jiných přírodních materiálů touto poznámkou:

Tvůrkyní pletených svetříků je Hana Čunderlová, Jana Suchá vytvořila modré taštičky.

Hodně zdaru nejen v pletení přeje za redakci Zpravodaje
Iva Oukropcová

■ BROUMOVSKO A VLCI

Bude to již 6 let, co se na Broumovsko vrátil vlk. Čekali jsme na něho dlouhých 250 let. Bylo to 250 let smutku, nebo radosti? To je otázka... Já si myslím, že minimálně 240 let nikomu nechyběl. Co se stalo, stalo se. Co nám teď tedy zbývá? Prý se s ním máme naučit žít jako naši předci. Kterí předci? Jak s ním uměli žít? Co prameny dokládají – lidé vždy proti němu bojovali! S vlkem neumí žít nikdo, jenom velký naivka. Naivka si myslí, že vlk bude plnit to, co plní v pusté krajině, kde lidé nežijí. Praxe na Broumovsku ukazuje, že granty a výzkumy za stamiliony jsou k ničemu. Vlk si dělá, co chce, na ekonaiivky kašle. Jde si svojí cestou!

Vlk, když dorazil na Broumovsko, tak nám Hnutí Duha na přednáškách tvrdilo, že je to velmi plaché zvíře. „Málokdo ho v přírodě zahlédne a není se tedy čeho bát.“ Na Broumovsku vlka viděl skoro každý farmář. Některý i mnohokrát! Když upozorňujeme na to, že je to divné, tak je nám sděleno, že vlk je zvíře velmi přizpůsobivé a není to nic nepřirozeného. Navíc prý je Broumovsko svou zástavbou tak zvláštní, že domy v obci navazují přímo na pole a lesy, což vlka přitahuje k obydlí.

Nestudovali jsme přírodu na vysoké škole, proto nám toto vysvětlení nejde na mozek.

Zemědělci na Broumovsku jsou tak neschopní, že mají oplocení pro chov ovcí a krav. Prý si měli udělat oplocení pro vlka. Koho by to napadlo? Spíš jsme čekali, že z nebe spadne letadlo. Letadlo nespadlo a vlk si dělá, co chce. Likviduje, co nechceme. Co má likvidovat, toho si ani nevšimne! Potřebujeme snížit stavy černé zvěře a vlk to vůbec neřeší. Bachyně jsou chytřejší, začaly tvořit velké tlupy, aby se před vlkem ochránily. Má to neblahé důsledky na zemědělské pozemky. Dříve prasata dělala škody také, ale ne tak brutální. Od doby, co zde úřaduje vlk, prasata o počtu 40–60 kusů vylezou na hodinu z lesa a přerýjí 20 ha. Naprostá zkáza...

Odborníci chránící vlka na to odpovědí, že to nemusí být vlky, že na to není odborná studie za miliony. Proto nemůžeme říct, že prasata tvoří velké tlupy kvůli vlkům. Další divná věc, která nekoresponduje s rétorikou ochránců vlků, je, že na Broumovsku nikdo nenašel zbytky z prasete po útoku vlka. Byly zde nalezeny kadavéry muflonů, srnek, jelenů, prase zatím žádné. Proto tvrzení, vlk nám pomůže od přemnožených prasat, je neznalost nebo lež. Další tvrzení, že vlk ochrání les, je taktéž k zamyšlení. Je to podobné jako s prasaty. Jeleni a srnky jsou zahánáni do lesů, kde ožírají stromky, místo aby se pásli na polích. Toto tvrzení mám od hajného z místních lesů.

S čím nám tedy pomáhá vlk?

Nám zemědělcům a lesníkům s ničím! Pomáhá takzvaným ochráncům s dojením státních rozpočtů za nesmyslné výzkumy. Výzkum je jedna věc, praxe je věc druhá.

A proč Vám to vlastně píšou?

Ano, už vím! Abyste se probudili!

Jsou to kecy pro lidi z města a malé děti.

Nás už nikdo oblbovat nebude! Komunisté také oblbovali prostý lid a kam to dospělo?! Zničilo to mnoho lidských životů, zdevastovalo přírodu a vytvořilo zaostalou zemi. S ozeleněním přírody se blížíme ke stejnému cíli. Nemám nic proti ochraně přírody. Sám v ní hospodařím udržitelně. Co je moc, to je moc! Začněme používat zdravý rozum! Nemůže nám člověk, který neumí přibít hřebík, radit, jak máme stavět ohrady. Nemůže nám radit, abychom ovce pásli jak před sto lety. Doba se změnila. Kde vezmeme pasáky a jejich psy? Už nejsou, sedí na úřadech a berou 37 500,- čistého. Děti, které po škole hnaly krásy na pastviny, mají jiné zájmy. Hledí do počítačů a budují digitální svět.

Co nám ovčákům zbývá? Ozvat se, nebát se, projevit svůj názor, nenechat se oblbovat lidmi, co jsou laici a nikdy nic nevytvořili. Postavme se vlčí lobby, která nese obří miliony neziskovkám!

Nás pár farmářů na Broumovsku zatopilo ekonaiivkám jako nikdo jiný. Jako první jsme uspořádali demonstraci při příležitosti vlčích hlídek na Mýtě. Mělo to obrovský mediální úspěch. Široká veřejnost se dozvěděla, že VLKY TADY NEHCEME – HCHEME TADY ŽÍT! Následovala žaloba na stát. Stálo to mnoho peněz. Věděli jsme, že nevyhrajeme, ale stálo to za to! Tato drzost nám otevřela dveře do parlamentu, na ministerstvo zemědělství a na ministerstvo životního prostředí. O problému začal kdekdo mluvit a psát. Díky naší obrovské aktivitě, která nemá v republice obdoby, jsme Vám vyjednali adekvátní náhrady za stržená zvířata. Dále jsme vyjednali náhrady za zvýšené náklady chovu ovcí v oblastech útoku vlků. (Zatím nebylo spuštěno – Covid.)

Naším jednáním byla vytvořena dotace na preventivní opatření.

Náš největší kalibr v boji s ekonaiivkami je Ing. Tomáš Havrlant.

Člověk, který vlčí problematice věnuje stovky hodin a má velký úspěch. Dokáže zpracovat zdarma to, co ekonaiivky tvoří za miliony. Bojuje za nás, prostě ovčáky. Bohužel nikdo mu ani nepoděkoval, natož aby mu přispěl na benzín a na ztrátu času, který mohl věnovat své rodině a farmě.

Co nás odbojáře mrzí?

Že se najdou lidé, kteří čekají za bukem a těžší z naší práce.

Kritizují, aniž by pro řešení problému jakkoliv přispěli.

Říkají, že naše snažení je příliš radikální.

Ano, možná je, ale nese svoje ovoce!

Hnutí Duha a AOPK má tvrdého oponenta, se kterým mají těžké pořízení. Každý argument je podložený a těžko se vyvrací. Nenecháme si do hlavy vtloukat hovadiny. My jsme hrdí zemědělci z Broumovska a ne ohybači hřbetů, kteří si myslí, že když budou tiše, tak jim někdo pomůže. Prý nás veřejnost nebude mít ráda! Veřejné mínění je pro vlky. Ano, ale jenom ve městě. U nás na Broumovsku se situace mění, protože všichni vidí, co jsou vlkopsi zač.

Nenechte se oblbovat, hrdě se postavte a nebud'te srabáci! Spolu to dokážeme.

Jan Šefc

UHYNULÝ BERAN...

Jsou chvíle, kdy vám nečekaně uhyne chovné zvíře, a je-li to plemenný beran, smutek je, alespoň hovořím-li o své vlastní zkušenosti, o cosi větší... Najdete-li totiž bez známek života majestátního berana, kterého vnímáte jako symbol síly, je to nečekané, ale i to se chovatelům jednou za čas přihodí. Byla sobota a beran Martin ležel v ohradě, kde máme plemenné berany, mrtvý. Již den předem bylo vidět, že není ve „své kůži“, ale nic nenavědčovalo tomu, že by se blížil jeho konec. Když jsme jej ráno našli s vyhaslým pohledem, odvezli jsme ho z ohrady a dali do nádoby, kam odkládáme uhynulá zvířata s tím, že hned v pondělí zavoláme kafilérii. Než se tak stalo, obdržela jsem v e-mailové poště tento vzkaz, cituji: „Dobrý den, obracím se na Vás s poněkud netradičním dotazem, snad se nebudete zlobit. Muzeum Těšínska připravuje novou pobočku v Jablunkově, jejíž součástí je i historie salašnictví, tedy salaš s ovce. Zaujalo mne, že chováte právě valašky. A tak jsem se chtěla zeptat a poprosit, zda byste nám v případě nějakého nenadálého úmrtí neposkytli kadáver zvířete? Popřípadě i ustříženou vlnu. Předem děkuji za odpověď...“

Kouzlo nechtěného nebo náhoda? Možná... Já mám ovšem čím dál více pocit, že pokud začneme vskutku vnímat vše kolem sebe jako informaci pro nás samotné, dospějeme k poznání, že ač to tak zpočátku nevypadá, vše se děje ku prospěchu

Kadáver uhynulého zvířete odvázná mladá vědkyně vezla v zadním kufru osobního auta. Pravděpodobně bylo služební...

Plemenný beran Martin (linie Soláň) před pouštěním do harémů na podzim 2017. Drží jej náš pomocník "Hárdy", který je již rovněž na pravdě boží. Tento beran byl poslední, kterého vedl do harému bahnic.

celku i nás samotných. A tak i tak smutná událost, jako je úhyn berana, může mít v konečném důsledku v sobě spoustu pozitivního. Nejenže se tento beran stane součástí expozice a i po smrti bude propagovat jako zástupce původního starobylého plemene ovečku valašku, ale také, protože byl ostříhaný, bude instalován v rámci ukázky stříhání vlny a jejího následného tradičního zpracování k propagaci salašnického způsobu chovu ovcí, jenž dal genius loci našemu kraji. První kontakt se zástupkyní výše uvedeného muzea, která je kurátorkou přírodních sbírek, naznačil, že by mohlo dojít v budoucnu také na další spolupráci v rámci propagace valašské ovce a kulturního dědictví, jehož je nositelkou. A tak, když jsme naložili do auta bezvládné tělo majestátního zvířete, bylo to vskutku jiné, než když odevzdáváme uhynulá zvířata do útrob kafilerního vozu. Poprvé v životě jsem ze smrti necítila zmar a tam někde uvnitř sebe jsem dokonce pocítila nepopsatelnou radost, že vše se do sebe krásně zapasovalo.

Gabriela Žitníková
(www.beranek.pageride.cz)

P.S. Článek byl napsán na podporu původních valašských ovcí a salašnického způsobu chovu.

■ OVEČE VALAŠCE SE DOSTALO VSKUTKU VELKÉ A NEČEKANÉ PROPAGACE...

Pokud jste v dubnu a květnu tohoto roku navštívili Ostravu a její blízké okolí, mohli jste se setkat s velkými billboardy, na nichž jsem coby pastýřka ve společnosti svých oveček valašek. Reklamní spoty v místní regionální televizi, tisku i na sociálních sítích na mě občas i dnes vykouknou a i když se snažím před nimi utéct, mnozí příznivci našich oveček hlásí, že mě viděli tu v televizi, v novinách či u nejmenovaného velkého supermarketu viset na ploše větší než fotbalový stadión, což dokumentují zaslanou fotografií... A tak jsem si říkala, že by nebylo od věci k tomu napsat pár řádků, jak k tomu došlo a co mě vedlo k tomu říci ano firmě Veolia, která za kampaní s ovečkami valaškami stojí.

Stalo se to počátkem března, kdy jsem byla nadačním fondem Veolia, který podpořil v loňském roce mou cestu sociálního zemědělství navázanou na zaměstnávání osob se zdravotním hendikepem v souvislosti s rozvojem nevyužitého potenciálu chovu valašských ovcí na naší rodinné usedlosti, oslovena, zda-li bych se nechtěla s našimi ovečkami stát jednou z tváří reklamy firmy Veolia. Jejím cílem má být během tohoto roku připravit uživatele služeb této firmy na ukončení využívání uhlí k výrobě tepelné energie, a to do roku 2030. Na rozmyšlenou jsem dostala dva dny. Uvědomovala jsem si už od prvního okamžiku nabídky, že se jedná o třaskavé téma zvláště v oblastech Ostravy, Havířova, Karviné a Frýdku-Místku, kam byla reklama cíleně směřována. Mé ano, které bylo zcela oproštěno od strachu, že dostanu kostkou uhlí do hlavy, o čemž jsem zlehka zřetovala před svými přáteli, jsem však sdělila představitelům nadace obratem. Uvědomovala jsem si totiž obrovskou příležitost ke zviditelnění chovu původních valašek, tradičního salašnictví a také vize přinášející do zemědělského prostoru koncept sociálních témat.

Rovněž jsem se musela hořce pousmát nad kouzlem nechtěného, jako by se v mém životě krůček za krůčkem uzavíral pomyslný kruh. Vzpomínka z dětství najednou vytanula na světlo boží v úplně v jiném kontextu. Fotografie strýce Jiřího, mladšího bratra mého otce, visela v pokojíku dědečka, kde nyní má zázemí můj malý sociální podnik Dílna U Beránka, podpořený také nadačním fondem Veolia, až do jeho smrti. Černobílý

Natáčení spotu pro firmu Veolia

snímek z let, kdy rádia hrála Beatles, byl okouzující. Krásné jasné oči, kotlety, tvář bez vrásek, úsměv jen tak, aby se neřeklo a jiskrný pohled do optimistické budoucnosti socialistického Československa, který vyhlásil dřív, než mohly být uskutečněny všechny touhy, které v sobě mládí jaksi samo sebou nese. Psal se rok 1976 a můj strýc se stal obětí jedné z největších poválečných důlních tragédií na dole Staříč poblíž Frýdku-Místku. Ve zhruba čtyřsetmetrové hloubce tehdy vybuchl metan a zabil 43 horníků. Věděla jsem od dětství, že v jeho

rakvi leží pouze kousek uhlí, nikdy jej nenašli. Přípomínkou jeho hornické profese byla na náhrobním kameni u jeho zmenšené fotografie malinkatá sbíječka a hornický kahan. Zemřel tři měsíce po své svatbě, bylo mu 21 let. A tak jsem se se svými ovečkami propůjčila k této mediálně výrazné kampani se vzpomínkou na strýce a následně zažila se svými hendikepovanými spolupracovníci nezapomenutelný den, kdy k nám za ovečkami na usedlost Bludička a do Dílny U Beránka přijel ještě v březnu desetičlenný štáb z Prahy a natáčel a fotil a chystal, co bylo třeba z profesního hlediska pro kampaň udělat. Zúročila jsem v ten den se svými kolegyněmi vše, co běžně nevnímáme, že je něčím zajímavým - stříhání ovcí ručními nůžkami, tradiční techniky ručního zpracování vlny, ale i autentické valašské pracovní kroje či práci se stádem ovcí, které na povel a za účasti osvětlovačů, kameramana, režiséra i nosičů všeho možného a nemožného odvedlo vskutku dobrou práci. A dalo najevo i svou nespokojenost, když v jednu chvíli osvětlovač osvětlil plochu s ovečkami více, než bylo příjemné, ovce se bez okolků sebraly a utekly ze záběru pryč. Konečný výsledek se dle mínění mnohých vskutku vydařil a ovečka valaška tak má na svém kontě další zajímavý počín, s ní se člověk prostě nikdy nenudí...

Gabriela Žitníková
(www.beranek.pageride.cz)

P.S. Článek byl napsán na podporu původních valašských ovcí a salašnického způsobu chovu.

■ PARAZITÁRNÍ INFEKCE OVCÍ A KOZ - VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉ AKCE HEMONCHÓZA V CHOVECH OVCÍ A KOZ

Koncem minulého roku byl ve Zpravodaji SCHOK publikován dotazník týkající se onemocnění ovcí a koz, hemonchózy. Ten si kladl za cíl zmapovat výskyt této parazitární infekce v českých chovech, její léčbu a prevenci. Dotazník byl vytvořen jako součást seminární práce v rámci Středoškolské odborné činnosti. Výstupem práce však nebyla pouze sesbíraná data o onemocnění, ale také snaha o rozšíření povědomí o hemonchóze, která se v posledních letech rozšířila daleko za hranice původního území výskytu tropického a subtropického podnebného pásu.

Hemonchóza, způsobená parazitem *Haemonchus contortus* (vlasovka slezová), je parazitární infekce trávicího traktu malých přežvýkavců. Vlasovka sají krev ve slezu napadených zvířat a způsobuje tak u nich anemii, jež se projevuje bledostí slizniční membrány a k otoku mezisaničí. V důsledku ztráty krve bývají zvířata ve špatné výživné kondici, dochází u nich ke snížení produkce mléka a vlny a v případě oslabených jedinců může dojít i k jejich náhlému úhynu.

Diagnostika hemonchózy probíhá pomocí posouzení stupně anemie (pomocí vizuálního průvodce FAMACHA), koprologického vyšetření z trusu, molekulární diagnostiky a postmortálního vyšetření.

Léčba je prováděna pomocí látek ze skupiny anthelmintik, ale je potřeba dodat, že tyto postupy je velmi užitečné, ba dokonce nutné kombinovat i s účinnými metodami prevence rozšíření onemocnění. Z těchto preventivních opatření můžeme jmenovat například sloučení pastvin s koňmi či skotem, kteří díky spásání snižují počet infekčních larev na pastvě, a přitom jsou vůči nákaze málo vnímaví (skot), nebo se neinfikují vůbec (koně).

Tímto způsobem jsou likvidovány také infekční larvy ostatních parazitárních hlístic.

Další z metod prevence je také střídání více pastvin, kde je však potřeba dbát na dodržení minimálního intervalu 2-3 měsíce tak, aby na pastvině nepřežila vitální stádia parazita. Nesmí být také opomenuta karanténa nově nakoupených zvířat, správná výživa a rovněž plemenný původ.

Právě prevence a léčba byly klíčovými body informační části práce. Z dotazníků, kterých bylo díky odpovědím chovatelů sesbíráno 28 a byla tak získána data z různých chovů napříč Českou republikou, vyplynulo například, že ačkoliv preventivní opatření střídání pastvin bylo už poměrně běžnou praxí pro téměř 90 % chovatelů, už pouze 11 z 28 (tedy 39 %) chovatelů dodrželo zmiňovaný minimální interval 2-3 měsíce. Sloučení pastvy s málo vnímavými druhy zvířat k infekci pak volilo pouze 5 z 28 respondentů (tedy 18 %).

V případě odčervování se chovatelé podle dotazníků zpravidla dělili na dvě skupiny, a to na tu, která odčervuje jedince, u nichž bylo díky parazitologickému vyšetření, klinickým příznakům a stupnici FAMACHA, téměř s jistotou onemocnění zjištěno. Těchto chovatelů bylo 12 z 28 (tedy 43 %). A na druhou skupinu (11 z 28 chovatelů), která volila odčervování u všech kusů ve stádě, což není zcela vhodné s ohledem na vznikající rezistenci parazitů vůči léčivým látkám a není to ani ekonomické a ohleduplné k životnímu prostředí.

Co se týče zmapování léčby jednotlivými léčivými přípravky, tak zde jsme v dotaznících nezaznamenaly výrazné nadužívání některé z léčivých látek, což by vedlo ke vzniku rezistence u parazita.

Aplikování anthelmintik pouze v případě, kdy má zvíře klinické příznaky onemocnění nebo na základě parazitologického vyšetření, posouzení anemie prostřednictvím průvodce FAMACHA by se mělo do budoucna stát co nejvíce rozšířenou praxí, která spolu s odpovědným chovatelským přístupem

umožní odchov zdravých zvířat. Indikované podání a správné dávkování anthelmintik a také dodržení ochranné lhůty napomůže zachovat účinnost léčiv a také zajistit bezpečnost konzumentů masa i mléka.

Závěrem bych ráda poděkovala těm chovatelům, kteří mi svými odpověďmi v dotazníku pomohli zjistit situaci a praxi v chovech koz a ovcí ve vztahu k hemonchóze a svými odpověďmi umožnili posílit informovanost chovatelů. Mohl tak vzniknout i informační plakát, který nyní předkládám čtenářům. Obsahuje nejen barevnou stupnici průvodce FAMACHA, ale i důležité informace pro efektivní boj s parazitárními infekcemi.

Barbora Pokludová
3. místo v Krajském kole SOČ
Gymnázium Brno, třída Kapitána Jaroše

Školitelé:
MVDr. Eva Vernerová, Ph.D., ÚSKVBL Brno
Prof. MVDr. Vlasta Svobodová, CSc. DipEVPC, VFU Brno

JEHNĚČÍ MUSAKA

suroviny:

300g mletého jehněčího masa
150g cibule
400g sterilovaných krájených rajčat
6ks větších brambor
2ks lilku
1dcl olivového oleje
skořice
špetka římského kmínu

2 lžičky oregána
3 stroužky česneku
1dcl červeného vína
50g másla
30g hladké mouky
100ml mléka
100ml smetany ke šlehání 33%
muškátový oříšek
30g parmazánu

postup

Na části olivového oleje opečeme dozlatova nakrájenou cibuli a přidáme mleté maso, které osolíme a řádně zarestujeme. Přidáme utřený česnek, římský kmín, oregano a skořici - promícháme a přidáme rajčata, červené víno a na mírném plameni dusíme doměkka (*v případě potřeby lehce podlijeme vodou*)

Lilek nakrájíme na 1 cm plátky - lehce osolíme a po 10 minutách ho kuchyňskou utěrkou osušíme a zbavíme přebytečné vody. Plátky lehce potřeme olejem a opečeme z obou stran na (*grilovací*) pánvi anebo naskládáme na plech na pečící papír a upečeme v rozehřáté troubě (*15 min 180 °C*).

Z másla a mouky si v kastrůlku připravíme světlou jíšku, kterou zalijeme smetanou a mlékem, osolíme ji a ochutíme nastrouhaným muškátovým oříškem, provaříme a na konec vmícháme parmazán - vznikne nám bešamel.

Do zapékací nádoby vymazané olivovým olejem budeme na střídačku vrstvit oloupané, nakrájené a osolené plátky brambor, lilek a masovou směs tak, aby poslední vrstva byly brambory. Přikryjeme alobalem a pečeme na 150 °C 45 minut. Poté odkryjeme, zalijeme bešamelem a dalších zhruba 20 min pečeme na 180 °C dozlata.

ZLUTAPONORKA
POETICCOCKTAILBAR
& RESTAURANT

Vážení chovatelé, otiskujeme další z receptů šéfkuchaře Petra Glasera z Coctail Baru Žlutá Ponorka České Budějovice. (www.barzlutaponorka.cz)

ZMĚNY PŘI ODSUNU NA DOČASNÉ HOSPODÁŘSTVÍ

Vážení chovatelé, musíme Vás upozornit změnu v hlášení odsunu na dočasné hospodářství. Pokud chovatelé vedou evidenci ovcí na Portál farmáře, musí od 30. 4. 2021 uvádět číslo občanského průkazu kupujícího. Pokud číslo občanského průkazu kupujícího neuvědíte, odsun na dočasné hospodářství se neprovede! Změna vychází z novely **Vyhlášky č. 136/2004 Sb. č. 174/2019**, která vstoupila v platnost 11. 7. 2019. Svaz chovatelů ovcí a koz usilovně jedná o tom, aby se toto omezení zrušilo!

23. 4. 2021 zveřejnila ČMSCH, a.s. v Novinkách na www.cmsch.cz

UPOZORNĚNÍ PRO CHOVATELE OVCÍ A KOZ

Odsun na dočasné hospodářství bude od 30. 4. 2021 možný pouze pro fyzické osoby s platným občanským průkazem. Místo původního vyplnění rodného čísla, trvalé adresy, adresy dočasného hospodářství chovatele, na jehož dočasné hospodářství bylo zvíře přemístěno, se bude vyplňovat číslo OP, jméno a příjmení. Pokud nebude číslo OP uvedeno, nebo uvedené nebude nalezeno v registru obyvatel, bude odsun zvířat z hospodářství odmítnut. Adresa dočasného hospodářství, kam bylo zvíře přemístěno, se vyplňuje pouze v případě, kdy se liší od adresy trvalého pobytu uvedené v OP. V souvislosti tímto budou dne 29. 4. 2021 nasazeny odpovídající úpravy i na Portál farmáře:

- do vedení stájových registrů na Portálu farmáře
- do hlášení odsunu ovcí a koz z Portálu farmáře

Pro zasílání papírových hlášení používejte formulář **Hlášení o přemístění ovcí a koz na dočasné hospodářství**.

Tato změna je v souladu se zněním vyhlášky č. 136/2004 Sb.

Výňatky z vyhlášky č. 136/2004 Sb.

136/2004 Sb.

VYHLÁŠKA Ministerstva zemědělství ze dne 19. března 2004, kterou se stanoví podrobnosti označování zvířat a jejich evidence a evidence hospodářství a osob stanovených plemenářským zákonem ve znění vyhlášek č. 199/2007 Sb., č. 213/2009 Sb., č. 202/2010 Sb., č. 64/2013 Sb., č. 5/2016 Sb., č. 449/2017 Sb. a č. 174/2019 Sb.

§ 2 Základní pojmy

Pro účely této vyhlášky se rozumí

- g) dočasným hospodářstvím - hospodářstvím, na které byly ovce, koza nebo prase přemístěny za účelem domácí porážky a do 7 dnů poraženy,

§ 28 Vymezení hospodářství pro účely jeho zaevidování u pověřené osoby

- (3) Dočasné hospodářství eviduje pověřená osoba na základě hlášení o přemístění zvířete na dočasné hospodářství podle § 35 a § 53.

§ 34 Stájový registr

- (1) Pro každou stáj a pro každý druh zvířat vede chovatel turů, ovcí nebo koz, s výjimkou chovatele chovajícího ovcí nebo

kozu na dočasném hospodářství, stájový registr, a to písemně na formuláři, které mu poskytuje pověřená osoba, 4) nebo formou počítačové databáze (§ 32). Pro místo svodu zvířat se stájový registr nevede.

- (3) Ve stájovém registru se pro každý kus turů, ovcí nebo koz držený ve stáji eviduje

- f) jde-li o ovce a kozy
 - 1. datum označení zvířete,
 - 2. datum přemístění na dočasné hospodářství,
 - 3. číslo elektronického identifikátoru, je-li jím zvíře označeno,
 - 4. plemeno a genotyp, pokud jsou známy,
 - 5. výsledek inventury chovaných zvířat prováděné v intervalu ne delším než kalendářní rok, pro zaznamenání výsledku roční inventury lze využít dokladu vydaného pověřenou osobou 4), který se po provedení této inventury stává přílohou stájového registru,

§ 35 Hlášení o narození zvířat, jejich úhynu, ztrátě, utracení a přemístění

- (2) Každý chovatel, s výjimkou chovatele chovajícího ovcí nebo kozu na dočasném hospodářství, obchodník, provozovatel jatek, shromažďovacího střediska, uživatelského zařízení nebo asanačního podniku předává pověřené osobě 4) údaje o úhynu, ztrátě, utracení a přemístění zvířete, a to

- g) jde-li o ovce a kozy
 - 1. v případě přemístění jméno, případně jména a příjmení nebo název nebo obchodní firmu dopravce, jeho registrační číslo, registrační značku vozidla, kterým bylo zvíře přemístěno,
 - 2. v případě přemístění na dočasné hospodářství datum přemístění, adresu přemístění včetně identifikačních údajů nového chovatele a registrační značku vozidla, kterým bylo zvíře přemístěno,

§ 38 Registr zvířat v databázi ústřední evidence

- (1) V registru zvířat se pro každé zvíře eviduje
 - h) jde-li o ovce a kozy,
 - 1. datum domácí porážky,
 - 2. v případě přemístění jméno, případně jména a příjmení nebo název nebo obchodní firma dopravce, jeho registrační číslo, registrační značka vozidla, kterým bylo zvíře přemístěno,
 - 3. v případě přemístění na dočasné hospodářství datum přemístění, adresa přemístění včetně identifikačních údajů nového chovatele, registrační značka vozidla, kterým bylo zvíře přemístěno,
 - 4. způsob označení,
 - 5. číslo elektronického identifikátoru, je-li jím zvíře označeno,
 - i) v případě přemístění z jiného členského státu nebo dovozu ze třetí země původní identifikační číslo zvířete, označení země původu a datum přemístění nebo dovozu,
 - j) v případě přemístění do jiného členského státu nebo vývozu do třetí země označení země přemístění nebo vývozu a datum přemístění nebo vývozu,
 - k) datum doručení žádosti o vydání duplikátů ušních známek.

HLÁŠENÍ O PŘEMÍSTĚNÍ NA DOČASNÉ HOSPODÁŘSTVÍ

⁰¹ Registrační číslo CZ

⁰² Druh zvířete

(hospodářství, obchodníka, provozovny)

Vyhotovil _____

Dne _____

Podpis _____

Číslo řádku	⁰³ Ušní známka zvířete - identifikační číslo zvířete											⁰⁵ Datum přemístění				
	a) Kód země	b)										den	měsíc	rok		
01																
02																
03																
04																
05																
06																
07																
08																
09																
10																
11																
12																

Identifikační údaje chovatele, na jehož dočasné hospodářství bylo zvíře přemístěno

Číslo OP chovatele, na jehož dočasné hospodářství bylo zvíře přemístěno	<input type="text"/>
Jméno, případně jména	<input type="text"/>
Příjmení	<input type="text"/>

Adresa dočasného hospodářství, kam bylo zvíře přemístěno se vyplňuje v případě, kdy se liší od adresy trvalého pobytu uvedené v OP

Ulice	<input type="text"/>	Číslo popisné/orientační	<input type="text"/>
Část obce	<input type="text"/>		
Obec	<input type="text"/>	PSČ	<input type="text"/>
Registrační značka vozidla	<input type="text"/>		

ELEKTRONICKÉ ZNÁMKY

Vážení chovatelé,
v dubnu 2021 došlo ke změně struktury čísla uvedeného na elektronické známce s čipem, dovolujeme si shrnout základní informace, které se uvedené problematiky týkají.

Čítuji informaci zveřejněnou na stránkách ČMSCH: „V souladu s Nařízením Komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/2035, kterým se doplňuje Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/429, pokud jde o pravidla týkající se zařízení, v nichž jsou chována suchozemská zvířata, a líhni a výsledovatelnosti určitých chovaných suchozemských zvířat a násadových vajec“, které nabývá účinnosti od 21. 4. 2021, nelze již pro označení ovcí a koz k exportu objednat terčíkové ušní známky s čipem, které NEOBSAHUJÍ v čipu identifikační číslo zvířete.

Od 21. 4. 2021 musí všechny čipové identifikátory obsahovat ušní číslo zvířete.

Po tomto datu je třeba před vlastním exportem zvířat objednat potisk a naprogramování elektronické ušní známky s konkrétním číslem zvířete, které odpovídá centrální evidenci zvířat, tj. číslem uvedeným na plastové vizuální známce.

Elektronická ušní známka pro export zvířete bude vydána jako duplikát k této vizuální známce. Stejně jako v minulosti je třeba objednávku na elektronické ušní známky zaslat na ČMSCH a.s. Hradištko.

Základní kroky pro vyplnění formuláře objednávky:

<https://www.cmsch.cz/tiskopisy,-dokumenty/#317>

zvolte formulář ČIPY - Duplikáty ovce - objednávka

Duplikát může být vystaven pouze zvířatům zapsaným v ústřední evidenci evidovaných na konkrétním hospodářství žadatele.

- 1. Uved'te Vaši fakturační adresu. Čipy je oprávněn objednat pouze majitel hospodářství uvedeného na tiskopisu. Uved'te telefon a jméno osoby zodpovědné za zpracování objednávky a datum jejího vyhotovení.
- 2. Zapište osmimístné číslo hospodářství.
- 3. Křížkem označte dodavatele - křížkem označte firmu od které známku objednávejte (ČMSCH, a.s. nebo AGROTRANS, s.r.o.). Jednomu zvířeti lze jako duplikát objednat jeden kus čipu.

- 4. Číslo zvířete uvádějte včetně kódu země a kodexu (např. CZ 12345 072). Pokud žádáte o duplikát pro zvíře dovezené ze země EU, které má původní číslo přidělené v zemi jeho původu, napište do objednávky maximálně patnáctimístný kód (2 znaky kódového označení země původu + 13 znaků). Obdobně lze elektronické známky objednat prostřednictvím přístupu na Portál farmáře.

Ing. Vít Mareš

■ DOTACE PRO CHOVATELE OVCÍ A KOZ V ROCE 2021

V roce 2021 bude i nadále Národní dotace na šlechtění a plemnitbu (dotační titul 2.A.) administrovat náš Svaz prostřednictvím SZIF, stejně jako tomu bylo v roce 2020. Vyplacení dotací se bude řídit zákonem o SZIF a můžeme tedy předpokládat, že se posune jejich výplata do prvních měsíců roku 2022. Při administraci dotací se budeme řídit vydanými Zásadami Ministerstva zemědělství. V loňském roce se nám podařilo zavést elektronické rozesílání dokladů o obdržení dotací a s většinou chovatelů jsme komunikovali prostřednictvím jejich e-mailových adres. Rádi bychom tuto možnost dále rozšířili, proto Vás chci požádat o poskytnutí Vaší e-mailové adresy, případně její opravy, pokud jste ji změnili.

Pokud dostáváte dotace na ovce - kontaktujte Mgr. Šárku Dvořákovou - dvorakova@schok.cz.

Pokud dostáváte dotace na kozy - kontaktujte Šárku Kořínkovou - korinkova@schok.cz.

Chceme v letošním roce přejít na elektronické přijímání žádostí na dotace, o vlastním postupu budeme informovat jednotlivé žadatele o dotace.

V roce 2020 byly všechny dotace vyplaceny v nezkrácené sazbě a v plné výši podle Vašich požadavků. Například na plemenné berany a kozy byly dotace vyplaceny v nezkrácené sazbě na krmný den, tj. 17 Kč u beranů a 20 Kč u kozlů.

Předpokládáme, že podobná situace bude i letos, ale posun výplaty dotací se pravděpodobně nezmění.

Ing. Vít Mareš

2.A. Udržování a zlepšování genetického potenciálu vyjmenovaných hospodářských zvířat

Účel

Na základě zákona č.154/2000Sb. a vyhlášek MZe ČR, kterými se provádějí některá ustanovení zákona č.154/2000Sb., a zákona č.166/1999Sb. zabezpečit udržování a zlepšování genetického potenciálu vyjmenovaných hospodářských zvířat.

2.A.e. Kontrola užitkovosti, výkonnostní zkoušky, výkonnostní testy a posuzování a kontrola dědičnosti užitkových vlastností a zdraví vyjmenovaných hospodářských zvířat

Předmět dotace

2.A.e.1. Kontrola užitkovosti

2.A.e.1.a. Podpora chovatelů, jehož vyjmenovaná hospodářská zvířata jsou zařazena do KU, oprávněným osobám zajišťujícím

KU. Podpora chovatelům bude poskytnuta prostřednictvím oprávněných osob, které zajišťují KU, z toho oprávněná osoba obdrží, pokud se jedná o skot 8 %, pokud se jedná o ostatní vyjmenovaná hospodářská zvířata 4 % z přiznané dotace za účelem zajištění administrace.

ovce a kozy

- **2.A.e.1.a.0.1.** u ovcí do 150 Kč za 1kus, zapojený v KU
- **2.A.e.1.a.0.2.** u ovcí s prováděnou kontrolou mléčné užitkovosti do 300 Kč za 1 kus, zapojený v KU
- **2.A.e.1.a.K.** u koz do 300 Kč za 1 kus, zapojený v KU

ovce a kozy

- **2.A.e.1.b.2.** u ovcí do 9 Kč na 1 kus v KU dojených plemen v chovech, kde je prováděna kontrola mléčné užitkovosti
- **2.A.e.1.b.3.** u koz do 7 Kč na 1 kus v KU dojených plemen

2.A.e.2. Výkonnostní zkoušky, kontrola dědičnosti, odhad plemenné hodnoty

2.A.e.2.i. Podpora chovatelů na plemenného berana pocházejícího z chovu zapojeného v KU a zapsaného do PK s přiděleným ústředním registrem chovaného v době od 1. 9. 2020 do 31. 8. 2021.

- **2.A.e.2.i.** do 17 Kč na jeden krmný den

2.A.e.2.j. Podpora chovatelů na plemenného kozla pocházejícího z chovu zapojeného v KU a zapsaného do PK s přiděleným ústředním registrem chovaného v době od 1. 9. 2020 do 31. 8. 2021.

- **2.A.e.2.j.** do 20 Kč na jeden krmný den

2.A.e.2.k. Podpora chovatelů na plemenného berana nebo kozla s doloženou plemennou hodnotou, vybraného uznaným chovatelským sdružením do plemnitby a prodaného a zařazeného v elitních třídách v období od 1. 9. 2020 do 31. 8. 2021.

- **2.A.e.2.k.1.** do 3500 Kč na 1 kus berana
- **2.A.e.2.k.2.** do 3500 Kč na 1 kus kozla

2.A.e.3. Podpora testování

2.A.e.3. Podpora osobě oprávněné k testování a posuzování vyjmenovaných hospodářských zvířat a chovatelským podnikům prasat.

2.A.e.3.e. Podpora osobě oprávněné k testování a posuzování ovcí nebo koz na provádění testů výkrmnosti a jatečné hodnoty, provozované příslušným uznaným chovatelským sdružením.

- **2.A.e.3.e.** do 15000 Kč na 1 prověřenou skupinu v roce

OVENÁLIE ZLOBICE 2021

Vážené členky a vážení členové Svazu chovatelů ovcí a koz z.s., vážené chovatelky, vážení chovatelé, obdivovatelky a obdivovatelé malých přežvýkavců všech plemen,

po téměř ročním půstu organizování tematických chovatelských akcí si Vás dovoluujeme pozvat na 18. ročník ovčáckých slavností OVENÁLIE ZLOBICE 2021 a zároveň na 22. ročník celostátní výstavy ovcí a koz.

Obě akce se uskuteční v sobotu 14. srpna 2021 tradičně v areálu Zlobice, který se nachází severně od Brna mezi obcemi

Malhostovice a Lipůvka. Hlavním organizátorem je Svaz chovatelů ovcí a koz z.s. ve spolupráci se společností OVEKO a.s., s obcí Malhostovice a za podpory Ministerstva zemědělství České republiky.

Na ovčácké slavnosti zveme nejen chovatele, ale i širokou veřejnost, která se seznámí s chovanými plemeny ovcí a koz, nabídneme něco málo soutěží, mnoho specialit, ukázky zpracování vlny a další. Návštěvníci si budou moci zakoupit ovčí a koží výrobky přímo od farmářů. Ti nejdůležitější mohou zkusit štěstí v závodech v pojidání halušek či ve farmářském víceboji.

Program:

- 22. celostátní výstava ovcí a koz, nákupní trh na plemenné berany a kozly
- Tradiční ovčácké zvyky a ukázky zpracování produktů v podání Goralů z Košařísek
- Spřádání ovčí vlny a ukázky jejího zpracování, módní přehlídka
- Soutěže a aktivity pro příchozí ■ soutěž v pojidání halušek s brynzou ■ farmářský víceboj
- Farmářský trh
- Country hudba

Občerstvení zajištěno po celou dobu konání Ovenálií.

Slavnostní zahájení bude v 11:00 hod.

Areál Zlobice bude pro návštěvníky otevřen od 10 hodin do pozdního večera.

Do místa konání v areálu Zlobice se dostanete z Brna směrem na Svitavy, v obci Lipůvka za restaurací Formanka odbočíte na Tišnov, za vesnicí na vrcholu stoupání v lese asi po jednom kilometru opět odbočíte vlevo po panelové cestě 3 km k areálu.

S radostí zveme všechny chovatele a řemeslníky k aktivní účasti na akci. S Vaší pomocí bychom rádi připravili zajímavou akci, která osloví nejen chovatele, ale i širokou veřejnost a zaujme mladou generaci. Pokud jste farmáři, přímí producenti a zpracovatelé produktů z chovu ovcí a koz, nabízíme Vám výstavní plochu zdarma.

Své přihlášky na akci zasílejte na adresu: Svaz chovatelů ovcí a koz z.s.,
pracoviště: Zlobice ev.č. 55, 666 03 Malhostovice.

Nebo využijte e-mail: huml@schok.cz, případně m: 777 754 821 – ing. Jiří Huml.

Aktuální informace sledujte na našich stránkách:
www.schok.cz

NA VIDĚNOU 14. SRPNA 2021 V PŘÍRODNÍM AREÁLU ZLOBICE

Změna programu vyhrazena.

POZVÁNÍ NA AKCE ANIMAL TECH A NÁRODNÍ VÝSTAVU HOSPODÁŘSKÝCH ZVÍŘAT V ZÁŘÍ 2021

Původně plánovaný termín výstav (červen 2021) byl v měsíci dubnu rozhodnutím veletržní správy a zainteresovaných svazů přesunut na nový termín: 5.–8. září 2021.

Toto rozhodnutí bylo přijato na základě tehdejšího aktuálního epidemiologického vývoje.

V době, kdy píšeme tento příspěvek, dochází k rozvolňování přijatých mimořádných opatření a epidemiologická situace se stává velmi příznivou pro konání výstavních akcí hospodářských zvířat.

Svaz chovatelů ovcí a koz z.s. se proto aktivně připravuje na účast. Pokud to situace dovolí, rádi bychom představili naše chovatele a jejich plemena minimálně ve stejném rozsahu jako při konání akce v roce 2019 včetně doprovodného programu – představení zpracovatelů vlny a jiných přírodních materiálů, ochutnávka ovčáckého kotlíku, ukázka stříže ovcí atd.

Nezapomeňte si proto napsat do svých kalendářů: 5. nebo 6. nebo 7. nebo 8. září 2021 cesta na brněnské výstaviště – výstavy ANIMAL TECH a Národní výstava hospodářských zvířat.

Informace ohledně účasti našeho Svazu a umístění expozice budeme postupně zveřejňovat na našich webových stránkách www.schok.cz.

Ing. Jiří Huml

OVČÁCKÝ DEN

5. 6. 2021
9-18 h

LEVANDULOVÝ
Statek Bezděkov

Asociace soukromého zemědělství ČR
SCHOK®
SVAZ CHOVATELŮ OVCÍ A KOZ

Ovčácký den

Olomouckého kraje

PŘESUNUTO
NÁHRADNÍ TERMÍN 17. 7. 2021

Hlavní program:

1. Výstava plemen ovcí a koz chovatelů z místního regionu
2. Komentovaná část hodnocení plemen ovcí a koz, charakteristika předvedených plemen
3. Oblastní soutěž Svazu chovatelů ovcí a koz o „Šampiona výstavy“
4. Ukázka stříže ovcí s komentářem
5. Ukázka zpracování vlny
6. Akce vlny s licitátorem
7. Nabídka výrobků nejen z ovčí vlny
8. Komentovaná módní přehlídka
9. Ukázka práce ovčáckého psa s Michalem Hrdličkou
10. Nabídka výrobků z ovčího a kozího mléka
11. Ovčácký kotlík – specialita ovčáků z Moravskoslezského kraje

Doprovodný program:

1. Soutěž v pojitání halušek
2. Stánky s tradičními řemesly a farmářskými produkty
3. Jízda na koních a ponících
4. Témačké občerstvení
5. Poznávací stezka pro děti
6. Z pódia bude hrát živá hudba
7. Rohelské Radušky
8. Dílničky pro šikovné ručičky
9. Dovednostní soutěž pro diváky

VSTUPNÉ DOBROVOLNÉ

Náhradní termín akce: 17. 7. 2021
V případě trvání zákazu pořádání akcí dle vládního nařízení.

ORGANIZÁTOŘI AKCE:

SCHOK®
SVAZ CHOVATELŮ OVCÍ A KOZ

PARTNEŘI AKCE:

[f](https://www.facebook.com/levandulovystatek) [i](https://www.instagram.com/levandulovystatek) [levandulovystatek](http://levandulovystatek.cz)
www.levandulovystatek.cz

Výstava ovcí a koz krajského sdružení Plzeň

SCHOK®
SVAZ CHOVATELŮ OVCÍ A KOZ

HORŠOVSKÝ TÝN 2021

POZVÁNKA NA

CHOVATELSKÝ DEN OVCÍ A KOZ

v sobotu 24. července 2021

začátek v 8.00 hod.

PROGRAM:

- krajská výstava ovcí a koz - 15. ročník
- poradenství v chovu a výživě zvířat
- ukázka stříhání ovcí
- předvedení spřádání vlny a výrobků z vlny
- ochutnávka jehněčího masa „kotlečku“

Akce je součástí

DVACÁTÉOSMÉ HORŠOVSKOTÝNSKÉ VÝSTAVY, pořádané ZO ČSCH
s expozicemi králíků, drůbeže, holubů a drobných hlodavců
ve dnech

24.-25. července 2021

Srdečně zvou pořadatelé!

